

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Pardubicích rozhodl soudcem JUDr. Lukášem Kratochvílem ve věci

žalobkyně: **XXX**, narozená dne XXX
bytem XXX
zastoupená advokátem Mgr. Jiřím Pernicou
sídlem Zvěřinova 1277/11a, 618 00 Brno

proti
žalované: **Národní hřebčín Kladruby nad Labem, státní příspěvková
organizace**, IČ: 72048972
sídlem Kladruby nad Labem 1, 533 14 Kladruby nad Labem
zastoupená advokátem Mgr. Jiřím Schüllerem, LL.M.
sídlem U Sluncové 666/12a, 180 00 Praha 8

vedlejší účastnice
na straně žalované: **Generali Česká pojišťovna a.s.**, IČ: 45272956
sídlem Spálená 75/16, 110 00 Praha 1

o náhradu nemajetkové újmy ve výši 1 000 000 Kč s příslušenstvím

takto:

- I. **Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni částku 600 000 Kč s úrokem z prodlení z této částky ve výši 9 % ročně za dobu od 18. 10. 2018 do zaplacení, to vše do tří dnů od právní moci tohoto výroku rozsudku.**
- II. **Žaloba se zamítá ohledně požadavku žalobkyně na zaplacení částky 400 000 Kč s úrokem z prodlení z této částky ve výši 9 % ročně za dobu od 18. 10. 2018 do zaplacení.**

Shodu s prvopisem potvrzuje Martina Prášilová.

- III. Žalovaná a vedlejší účastnice na straně žalované Generali Česká pojišťovna a.s. jsou povinny společně a nerozdílně nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši 183 584 Kč k rukám jejího zástupce Mgr. Jiřího Pernici do tří dnů od právní moci tohoto výroku rozsudku.
- IV. Žalobkyně je povinna nahradit České republice na účet Krajského soudu v Hradci Králové za státem zálohované znalečné částku 1 460 Kč do tří dnů od právní moci tohoto výroku rozsudku.
- V. Žalovaná a vedlejší účastnice na straně žalované Generali Česká pojišťovna a.s. jsou povinny společně a nerozdílně nahradit České republice na účet Krajského soudu v Hradci Králové za státem zálohované znalečné částku 2 190 Kč do tří dnů od právní moci tohoto výroku rozsudku.
- VI. Žalovaná je povinna zaplatit České republice na účet Okresního soudu v Pardubicích soudní poplatek za žalobu v poměrné výši 30 000 Kč a soudní poplatek za odvolání v poměrné výši 30 000 Kč, to vše do tří dnů od právní moci tohoto výroku rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou dne 17. 10. 2018 domáhala po žalované náhrady nemajetkové újmy ve výši 1 000 000 Kč se zákonným úrokem z prodlení. Její matka XXX (dále též „matka žalobkyně“) se dne 28. 10. 2016 zúčastnila akce „XXX“, kterou pořádala za úplaty žalovaná. V průběhu akce se matka žalobkyně neudržela v sedle, spadla, byla koněm pošlapána a utrpěla XXX. V důsledku tohoto XXX zemřela. Smrtí matky byla žalobkyni způsobena obrovská osobnostní újma, kdy ztratila maminku v době svého dospívání, kdy navíc její matka byla ještě v mladém věku. Matka žalobkyně XXX a na sobě měla v době úrazu veškerou doporučenou výbavu, naproti tomu kůň přidělený matce měl nevhodné sedlo, byl nervózní a v blízkosti se nenacházel sanitní vůz. Žalovaná před zahájením akce ponechala spolu černé a bílé kladrubské koně, kteří na sebe navzájem reagovali podrážděně. Zároveň na místě prolétával dron, což zvyšovalo nervozitu koní. Žalobkyně se domnívá, že žalovaná neprojevila řádnou pečlivost, aby nedošlo k úmrtí matky žalobkyně.
2. Žalovaná navrhl zamítnutí žaloby. Účastníci byli informováni o potřebném jezdeckém vybavení a před započatím vlastní jízdy byly účastníkům zopakovány základní zásady jízdy a pokyny k bezpečnému průběhu jízdy. V průběhu jízdy pak masteri jednotlivých lotů účastníkům sdělovali, jak bude jízda probíhat a jaké skoky bude obsahovat. K samotnému úrazu matky žalobkyně došlo na přehledném travnatém úseku, kde nebyly vysoké skoky. Přidělený kůň XXX byl zkušený, XXX jel opakovaně a v jeho chování nebyly zaznamenány žádné zvláštnosti. Byl vybaven vhodnou výstrojí a byl v dobrém psychickém i fyzickém stavu. V květnu 2017 byl kůň prodán do Německa, kde byl dále pro svůj dobrý charakter ošetřován i ježděn dětmi. Trať byla řádně upravena. Žalovaná měla za to, že nezanedbala potřebnou pečlivost, když bezpečnost účastníků XXX byla zajištěna nadstandardně.
3. Vedlejší účastnice na straně žalované Generali Česká pojišťovna a.s. se připojila ke stanovisku žalované.
4. *Podle § 2933 občanského zákoníku (o.z.) způsobí-li škodu zvíře, nahradí ji jeho vlastník, ať již bylo pod jeho dohledem nebo pod dohledem osoby, které vlastník zvíře svěřil, anebo se zatoulalo nebo uprchlo. Osoba, které zvíře bylo svěřeno nebo která zvíře chová nebo jinak používá, nahradí škodu způsobenou zvířetem společně a nerozdílně s vlastníkem.*

5. Podle § 2934 o.z. *slouží-li domácí zvíře vlastníku k výkonu povolání či k jiné výdělečné činnosti nebo k obživě, anebo slouží-li jako pomocník pro osobu se zdravotním postižením, zproští se vlastník povinnosti k náhradě, prokáže-li, že při dozoru nad zvířetem nezanedbal potřebnou pečlivost, anebo že by škoda vznikla i při vynaložení potřebné pečlivosti. Za týchž podmínek se povinnosti k náhradě zproští i ten, komu vlastník zvíře svěřil.*
6. Okresní soud rozsudkem č.j. 23 C 291/2018-139 ze dne 16. února 2021 žalobu zamítl a žádnému z účastníků nepřiznal náhradu nákladů řízení, když dospěl k závěru, že žalovaná nezanedbala potřebnou pečlivost při pořádání XXX a objektivní odpovědnosti za škodu způsobenou zvířetem se tak zprostila (liberovala) podle § 2934 o.z. K odvolání žalobkyně byl tento rozsudek usnesením Krajského soudu v Hradci Králové - pobočky v Pardubicích č.j. 23 Co 112/2021-260 ze dne 21. července 2022 zrušen a věc byla vrácena soudu prvního stupně k dalšímu řízení.
7. Odvolací soud se ztotožnil s právní kvalifikací projednávané věci okresním soudem podle § 2933 a § 2934 o.z., za rozhodující pro věc tak považoval, zda se žalované zdaří prokázat existenci liberačního důvodu (*tedy, že žalovaná nezanedbala potřebnou pečlivost, anebo že by škoda vznikla i při vynaložení potřebné pečlivosti*). Odvolací soud také ve shodě s okresním soudem zkonstatoval, že matka žalobkyně podpisem prohlášení o své účasti na vlastní nebezpečí nemohla vyvinut žalovanou z případné odpovědnosti za vzniklou újmu, k níž by při akci mohlo dojít (*viz § 2898 o.z.*). Odvolací soud se zabýval otázkou vhodnosti použitého koně pro danou akci, schopnosti matky žalobkyně akci absolvovat, resp. ověření těchto schopností ze strany žalované, samotného organizačního zajištění dané akce, schopnosti kooperace mezi jezdcem a koněm a současně pak kooperace mezi všemi jezdci a koňmi, kteří se účastnili daného lotu. Konstatoval, že mnoho posuzovaných okolností mělo odbornou povahu, proto se okresní soud neměl spokojit s laickým pohledem svědků, a měl si opatřit stanovisko odborníka. Z toho důvodu v průběhu odvolacího řízení doplnil dokazování o důkaz znaleckým posudkem navržený žalobkyní. Žalobkyně předložila odborné vyjádření soudního znalce MVDr. Jaroslava Dražana, odvolací soud shledal, že znalec je dostatečně erudovanou osobou, a nebyly vznášeny námitky proti tomu, že znalec byl v minulosti ředitelem žalované. Důkaz znaleckým posudkem byl následně odvolacím soudem proveden tak, že jej znalec při jednání soudu podal ústně. *Z ústně podaného znaleckého posudku bylo k samotné povaze XXX zjištěno, že se jedná o historickou záležitost, kdy v původní variantě šlo o akci jezdců se svými koňmi, když ale v současné době jsou ale tyto akce pořádány pro veřejnost zapůjčenými koňmi. Tato změna v organizaci takových akcí pak má za následek, že je třeba při organizaci akce a při samotné jízdě reflektovat charakter koní, jejich stádové pudy, mít na paměti jednotlivé druhy koní, jejich výcvik, místo ustájení a okolnost, zda jsou tyto koně zvyklí na vzájemnou součinnost či nikoliv, a je třeba vždy ověřovat před pořádáním obdobné akce nejen součinnost daného koně s daným jezdcem, ale i součinnost všech koní v kurzu navzájem. Koně se totiž musí navzájem respektovat, což je třeba v každém jednotlivém případě daného koně a jezdce před začátkem akce ověřit. Ověření kooperace daného koně a daného jezdce je třeba jejich společnou činností a činností v součinnosti s ostatními koňmi a jezdci, a to včetně cvičného skoku. Tyto přípravné činnosti by měly ověřit schopnost absolvovat daný kurz, a to i v případě, resp. zvláště tehdy, pokud jde o koně z rozdílného ustájení nebo z rozdílných barevných variant. Rozdílnost ustájení a různé barevné varianty mohou, ale nutně nemusí být překážkou společné jízdy, právě to je třeba před samotnou jízdou ověřit. Za problematické nepovažoval znalec to, že pro danou akci XXX pořádanou žalovanou, byli použiti takzvaní XXX, což jsou koně spíše záprahoví, tedy určení spíše pro zapřažení, a nikoliv pro sedlovou činnost. Pokud tyto koně prošli takzvaným základním výcvikem a nadstavbovým výcvikem pro jízdu pod sedlem a je ověřeno, že jízdy v této akci jsou schopni, není jejich účast na dané akci překážkou. Jde o koně, kteří se rádi podřídí, pro danou akci jsou vhodní, nikoliv však špičkoví. Z výpovědi uvedeného znalce dále odvolací soud zjistil, že pro klidný průběh akce je namístě, aby byly z průběhu akce vyloučeny veškeré rušivé elementy, které by snad mohly být impulsem pro případné reflexní reakce koní, které na jakékoliv vnější podněty, resp. rušivé podněty, mohou reagovat náhlou reakcí včetně útěku. Takovým vnějším impulsem může být i přítomnost nízko letícího dronu s případnými zvukovými doprovody náhlého charakteru. Znalec v této souvislosti připustil, že pohybující se dron v konstantní výšce na stálém místě by nemusel být problémem. Ve vztahu k výstroji matky žalobkyně a postroji koně znalec na základě předložených fotografií*

zachycujících okamžiky před zahájením akce neshledal žádné známky nevhodnosti, s ohledem na zjištěné okolnosti nelze považovat za nevhodné ani v kurzu existující překážky a počet jezdců účastníků se daného lotu. Odvolací soud dále konstatoval, že žalovaná organizace, jakožto vlastník zvířete a organizátor XXX, které se účastní veřejnost, měla vynaložit potřebnou pečlivost k tomu, aby případně vzniklá újma byla co nejvíce minimalizována, neboť je zřejmé, že i přes vynaložení potřebné pečlivosti nelze nikdy případnou újmu v poměrech třetí osoby zcela vyloučit. V této souvislosti připomněl, že se jedná o akci, které se účastní zájemci z řad veřejnosti s koněm přiděleným, nikoliv svým; účastníci tak mají zkušenosti různého charakteru a průběh jízdy nemohou ovlivnit, musí se podřídit pokynům žalované.

8. Po zrušení rozsudku soudu prvního stupně žalobkyně jako novou skutečnost uvedla potrat, který prodělala v červnu 2022. V ostatním setrvala na svém žalobním návrhu.
9. Žalovaná po vrácení věci okresnímu soudu uvedla, že nebylo objektivně prokázáno, v jaké výšce se dron pohyboval, zda vůbec v daném místě a čase byl. Je objektivně vyloučeno, aby i v případě blízkosti koně mohl jeho chování ovlivnit, což by mohl osvětlit znalec Ing. Cyril Neumann. Navrhla provést dokazování k otázce, co je to dron, jakou má velikost, zda vydává zvuk, světlo, záření či vlnění. Navrhla doplnění výpovědi svědků XXX a XXXa výslech svědka XXX k tomu, zda byla provedena zkouška jízdy cvalem a zkušební přeskok, k náladě předmětného či podrážděnosti koně, což by mělo prokázat, zda se žalovaná zabývala spoluprací mezi koněm a jezdcem i mezi koňmi navzájem. Uvedla, že znalec Dražan byl indoktrinován a naváděn. S jeho závěry se neztotožňovala, neboť znalec neměl dostatek objektivních informací.
10. Vedlejší účastnice po vrácení věci okresnímu soudu uvedla, že „znalecký posudek“ si nechala zpracovat žalobkyně, proto nemůže být objektivní, neboť znalec byl jistě motivován, aby podporoval verzi žalobkyně, proto je nevěrohodný. Věrohodnost znalce snižoval fakt, že znalec byl odvolán z funkce ředitele hřebčína XXX, což vyplývá z internetových zdrojů. Odvolací soud upřednostnil verzi žalobkyně před mnohaletými a odbornými zkušenostmi zaměstnanců žalované. Odborné vyjádření znalce bylo pouze listinným důkazem, který nelze stavět na roveň znaleckého posudku, proto měl být soudem ustanoven jiný znalec. Vedlejší účastnice měla za to, že žalovaná prokázala liberační důvody podle § 2934 o.z.
11. Na základě odborného názoru znalce okresní soud v souladu se závazným právním názorem odvolacího soudu shledal, že žalovaná v rámci plnění prevenční povinnosti nepostupovala s potřebnou pečlivostí. Nepodcenila sice organizaci akci co do počtu koní, překážek a samotného kurzu (jízdni dráhy). Byla však povinna ověřit také vhodnost výběru koně, schopnost jezdce z řad veřejnosti s koněm kooperovat, a to do té míry, aby tato schopnost zahrnovala schopnost absolvovat celý lot XXX; tyto schopnosti pak bylo třeba ověřovat nejen ve vztahu mezi konkrétním koněm a konkrétním jezdcem, ale i mezi všemi koňmi a všemi jezdci navzájem ve vzájemné součinnosti. V tom ohledu bylo zjištěno, že žalovaná ověřila schopnost matky žalobkyně osedlat koně a základní kooperaci mezi ní a koněm. Nebylo však prokázáno, že by před počátkem XXX byla provedena zkouška jízdy cvalem či zkušební přeskok (*srov. výpovědi svědků, žalobkyně a ředitele žalované před soudem prvního stupně*), což znalec za dostatečné nepovažoval. Taktéž došlo k podcenění situace ve vztahu k dronu natáčejícímu průběh akce. Před soudem prvního stupně jeho přítomnost potvrdili svědci XXX, XXX, XXX, žalobkyně i ředitel žalované, který uvedl, že v roce 2016 žalovaná požádala provozovatele dronu o pořízení záznamu. Znalec potvrdil, že přítomnost takového zařízení mohla být impulsem pro nenadálé a nepředvídatelné chování koně. Za vynaložení veškeré potřebné pečlivosti ze strany žalované tak lze považovat jediné úplnou eliminaci dronu, když nelze pochybovat o obecném povědomí toho, že dron je zdrojem vysokofrekvenčního bzučení.

12. K pochybnostem žalované, zda vůbec dron na místě byl, soud uvádí, že tato skutečnost byla jednoznačně prokázána (viz cit. výpovědi ředitele žalované ze zvukového záznamu z jednání dne 22. 12. 2020 v čase 2:03:00 záznamu: *v této době se dron běžně používá k natáčení videozáznamů; my s ním máme zkušenosti, předtím se tam natáčel dokument pro slovenskou televizi, natáčeli se jak jezdci na koních, tak kočáry, tak i volné stádo klisen; tak jsme toho člověka nebo tu firmu, která to zajišťovala, tak jsme požádali, zda by nenatočili i záběry z XXX ... v tom roce 2016; jak bylo vysoko já nevím, já jsem seděl na koni, já jsem ho neviděl, ale byl tam*). Návrh na opětovný výslech svědků považuje soud za nadbytečný, když má za to, že svědci byli k průběhu XXX dostatečně vyslechnuti, z jejich výpovědi vyplývá, že koně byly předány účastníkům jízdy, bylo zkontrolováno jejich osedlání, v 11 hodin se všichni sešli ke společnému focení, ve 12 hodin byl slavnostní nástup jezdců a koní.
13. Námitky žalované a vedlejší účastnice stran znalce a podaného znaleckého posudku soud taktéž shledal nedůvodnými. Pokud jde o navrhovaný výslech XXX, především bylo soudem ověřeno, že v rozporu s tvrzením žalované XXX, není zapsán v seznamu soudních znalců. Ani v případě, že by zapsán byl, však soud důvody pro ustanovení dalšího znalce neshledal. Jestliže soudy obou stupňů měly za to, že závěry znalce byly vždy podpořeny pochopitelnou a přesvědčivou argumentací, není zde rozumného důvodu opakovat dokazování jen z toho důvodu, že jedna ze stran sporu se závěry znalce nesouhlasí. Pokud jde o námitky vedlejší účastnice vůči osobě znalce, nelze je vyhodnotit než jako účelové, když vedlejší účastnice nijak nezdůvodnila, proč námitky podává až v rámci podání doručeného soudu dne 19. 12. 2022, přestože o výslechu znalce se dozvěděla již při jednání odvolacího soudu dne 22. 2. 2022, znalec byl pak vyslechnut dne 21. 6. 2022. Pokud pak vedlejší účastnice uvádí, že znalec podal pouze odborné vyjádření jako listinný důkaz, pomíjí, že znalec podal znalecký posudek ústně před soudem dne 21. 6. 2022. Výhrady vedlejší účastnice vůči znalci z důvodu odvolání z funkce ředitele hřebčína v XXX soud považuje za obecné a účelové, když se odkazuje toliko na internetové zdroje; obdobně soud hodnotí tvrzení žalované ohledně údajné indoktrinace znalce z řad veřejnosti v přestávce jednání odvolacího soudu. Nijak nebylo prokázáno, že by byl znalec názorem třetích osob ve svém odborném závěru ovlivněn, jistě pak nelze uvažovat, že by byl po celou dobu soudního řízení ve vakuu a s nikým se nevidal. Za rozhodující k osobě znalce soud považuje skutečnost, že znalec je zapsán v seznamu soudních znalců a před odvolacím soudem byla prokázána jeho odborná erudice; nadto odborné vyjádření znalce obsahovalo doložku o vědomosti si následků vědomě nepravdivého znaleckého posudku podle § 127a o.s.ř.; taktéž mu byl při ústním podání posudku připomenut slib a byl si vědom trestních následků podání nepravdivého, hrubě zkresleného nebo neúplného znaleckého posudku (§ 346 trestního zákoníku).
14. Ke stanovisku žalované, která navzdory závaznému právnímu názoru odvolacího soudu fakticky odmítla jakékoliv mimosoudní jednání se žalobkyní a setrvala na své argumentaci, je třeba uvést, že žalovaná ignoruje koncepci objektivní odpovědnosti. Povinnosti k náhradě újmy způsobené zvířetem podle § 2933 o.z. se vlastník nemůže zprostit vůbec; povinnosti k náhradě újmy způsobené domácím zvířetem podle § 2934 o.z., což je řešený případ, se vlastník zproští jen za velmi přísných a omezených podmínek. Laicky řečeno, zákon u škody způsobené domácím zvířetem nepovažuje za podstatné, jaká všechna opatření pro zajištění bezpečnosti žalovaná provedla (*tedy na rozdíl od subjektivní odpovědnosti se neposuzuje zavinění škůdce, srov. § 2910 o.z.*), podstatné je, zda nezůstalo jakékoliv potenciální riziko, když objektivní odpovědnosti podle § 2934 o.z. se škůdce zproští jen vynaložením potřebné pečlivosti, kterou je třeba vnímat jako absolutní eliminaci rizik, tedy nelze podstupovat ani přiměřené riziko. To by bezesporu u jezdeckého sportu profesionálů bylo neproveditelné, avšak je nutné přihlídnout k tomu, že předmětné akce se účastnili zájemci z řad veřejnosti s koněm přiděleným (nikoliv svým), kteří měli různou míru zkušeností. Pro úplnost soud dodává, že ze shora uvedeného neplyne, že by přítomnost dronu, či neprovedení zkušebních přeskoků, byly příčinou úmrtí matky žalobkyně. Podstatné pro řešenou věc však je, že žalovaná neprojevila potřebnou pečlivost, tedy že

neodstranila veškerá potenciální rizika. Ani argument, že matka žalobkyně souhlasila s účastí na akci na vlastní nebezpečí, ani argument, že matka žalobkyně si sama volila obtížnost „lotu“, nemůže žalovanou objektivní odpovědnosti zprostit; naopak příprava koně účastníky svědčí o tom, že žalovaná v rozporu s potřebnou pečlivostí ponechala otázku osobní bezpečnosti na samotných účastnících jízdy.

15. Jak s ohledem na nedostatečné ověření kooperace mezi matkou žalobkyně a koněm, tak s ohledem na přítomnost dronu, soud dospěl k závěru, že došlo k zanedbání potřebné pečlivosti, když žalovaná byla povinna zohlednit, že akce nebyla pouhou společnou vyjížděkou jezdců na koních, nýbrž akcí, které se účastnili zájemci z řad veřejnosti s koněm přiděleným od žalované. Protože domácí zvíře ve vlastnictví žalované usmrtilo matku žalobkyně, je dána příčinná souvislost mezi chováním zvířete a úmrtím. Podle § 2933 a § 2934 o.z. byla žalobkyni způsobena nemajetková újma spočívající ve ztrátě osoby blízké (srov. § 2959 o.z.). Základ nároku je proto dán.
16. *Podle § 2951 odst. 2 o.z. se nemajetková újma se odčíní přiměřeným zadostiučněním. Zadostiučnění musí být poskytnuto v penězích, nezajistí-li jeho jiný způsob skutečné a dostatečně účinné odčinění způsobené újmy.*
17. *Podle § 2959 o.z. při usmrcení nebo zvlášť závažném ublížení na zdraví odčíní škůdce duševní útrapy manželu, rodiči, dítěti nebo jiné osobě blízké peněžitou náhradou vyvažující plně jejich utrpení. Nelze-li výši náhrady takto určit, stanoví se podle zásad slušnosti.*
18. Při stanovení výše peněžité náhrady jakožto přiměřeného zadostiučnění má především soud za to, že je iluzorní stanovit peněžitou náhradu plně vyvažující utrpení osoby pozůstalé, proto je třeba přistoupit ke stanovení peněžité náhrady podle zásad slušnosti, a to dle kritérií stanovených rozsudkem Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 894/2018 ze dne 19. září 2018, uveřejněným pod č. 85/2019 ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, viz právní věta: *Při určení výše náhrady za duševní útrapy spojené s usmrcením osoby blízké je třeba zohlednit okolnosti jak na straně pozůstalého, tak i na straně škůdce. Na straně pozůstalého je významná zejména intenzita jeho vztahu se zemřelým, věk zemřelého a pozůstalých, případná existenční závislost na zemřelém a případná jiná satisfakce (jako např. omluva, správné postihy škůdce či jeho trestní odsouzení), která obvykle není sama o sobě dostačující, její poskytnutí však může mít vliv na snížení peněžitého zadostiučnění. Zohlednit lze rovněž, byl-li pozůstalý očitým svědkem škodní události, byl-li s jejími následky bezprostředně konfrontován či jakým způsobem se o nich dozvěděl. Kritéria odvozená od osoby škůdce jsou především jeho postoj ke škodní události, dopad události do jeho duševní sféry, forma a míra zavinění a v omezeném rozsahu i majetkové poměry škůdce, které jsou významné pouze z hlediska toho, aby výše náhrady pro něj nepředstavovala likvidační důsledek. Požadavek srovnání výše náhrad přiznaných v některých případech zásahů do práva na čest, důstojnost, popřípadě soukromí veřejně známých osob ze strany informačních médií a v případech jiných zásahů do osobnostních práv nelze mechanicky vykládat tak, že by náhrada za usmrcení osoby blízké měla být vždy vyšší než náhrada za zásah do jiných osobnostních práv. Za základní částku náhrady, modifikovatelnou s užitím zákonných a judikaturou dovozených hledisek, lze považovat v případě nejbližších osob (manžel, rodiče, děti) dvacetinásobek průměrné hrubé měsíční nominální mzdy na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství za rok předcházející smrti poškozeného. Průměrná hrubá měsíční nominální mzda za rok předcházející smrti matky žalobkyně, tedy za rok 2015, činila podle sdělení Českého statistického úřadu částku 26 467 Kč, za základní částku (dvacetinásobek) je tak třeba považovat 529 340 Kč.*
19. K dopadu smrti matky do osobní sféry žalobkyně bylo z výsledku žalobkyně zjištěno, že před předmětnou událostí žalobkyně žila s matkou a se sestrou, rodiče byli rozvedeni. V době nehody bylo žalobkyni 18 let, po smrti XXX, 14 letá sestra šla do péče otce. Žalobkyně nebyla v důsledku XXX. Matka se narodila v roce 1975, v době úmrtí jí bylo 41 let. Povaha vztahu žalobkyně a její matky nebyla v průběhu řízení zpochybněna ani sporována. Navrhovaný důkaz XXX.

20. Pro srovnání soud konstatuje, že dle databáze judikatury k náhradě újmy na zdraví (*dostupné na: <https://www.datanu.cz>*)

- Krajský soud v Hradci Králové rozhodnutím sp. zn. 11 To 317/2014 ze dne 2. prosince 2014 potvrdil rozhodnutí Okresního soudu v Trutnově sp. zn. 3 T 159/2014, kterým soud přiznal manželu a každému z potomků částku 480 000 Kč; dovolání bylo odmítnuto
- Okresní soud Praha - východ přiznal v rámci rozhodnutí sp. zn. 1 T 3/2017 ze dne 19. června 2017 manželu 500 000 Kč, ekonomicky závislým dcerám 500 000 Kč a ekonomicky nezávislé dceři 450 000 Kč
- Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci v rozhodnutí ze dne 18. 11. 2015, sp. zn. 68 To 309/2015, přiznal každé z dcer částku 500 000 Kč, manželu částku 750 000 Kč, když za významnou okolnost označil zjištění, že manžel byl osobně přítomen nehodě a vyřizoval pohřeb; dovolání bylo odmítnuto
- Krajský soud v Českých Budějovicích změnil rozhodnutím sp. zn. 14 To 136/2015 ze dne 1. července 2015 rozhodnutí Okresního soudu v Táboře sp. zn. 6 T 5/2015 tak, že přiznal manželu částku 1 000 000 Kč s tím, že za významnou okolnost označil zjištění, že je nemohoucí, na zemřelou byl zcela odkázán; potomkům, kteří převzali péči o nemohoucího otce, přiznal 600 000 Kč a synovi, který nepřevzal tuto povinnost, 500 000 Kč; zvláštní okolností tohoto případu bylo i to, že byl řidič opilý a aniž by se hodnověrně přesvědčil o stavu poškozené, z místa nehody odešel
- Obvodní soud pro Prahu 1 v rozhodnutí sp. zn. 30 C 14/2015 ze dne 5. ledna 2016 přiznal v případě obdobně bezohledné reakce opilého řidiče druhovi částku 1 500 000 Kč s tím, že základní částku 500 000 Kč ztrojnásobil s ohledem na postoj škůdce, medializaci okolností smrti zemřelé, jakož i s ohledem na skutečnost, že druh byl několik minut po smrti partnerky osobně přítomen na místě nehody
- Okresní soud ve Znojmě v rozhodnutí sp. zn. 17 T 35/2015 ze dne 18. května 2015 přiznal druhovi 500 000 Kč s tím, že se zemřelou vychovávali nezletilou dceru a nezletilé dceři (8 let) přiznal 1 000 000 Kč
- Okresní soud v Rakovníku v rozhodnutí sp. zn. 6 T 40/2019 ze dne 5. listopadu 2019 přiznal matce usmrcené 25 leté ženy 750 000 Kč s tím, že tato byla jediným dítětem pozůstalé a škůdce se omluvil a vyjádřil nad svým činem hlubokou lítost
- Ve věci Obvodního soudu pro Prahu sp. zn. 11 C 209/2015 dospěl Nejvyšší soud v rozhodnutí sp. zn. 25 Cdo 3463/2018 ze dne 24. dubna 2019 k závěru, že v případě usmrcené 43 leté ženy odpovídají částky, které plnila pojišťovna pozůstalým (matce a otci každému 750 000 Kč, 35 leté sestře 500 000, 10 leté dceři, které zemřeli oba rodiče, na nichž byla finančně závislá, 1 600 000 Kč).

21. Soud vycházel ze základní částky 529 340 Kč a posuzoval následující kritéria. Na straně pozůstalé žalobkyně zohlednil, že intenzita vztahu s matkou byla vysoká, žily spolu a byly si blízké. Matka zemřela v produktivním věku, žalobkyně byla studentka, musela se naučit postarat se o sebe. Ač byla žalobkyně čerstvě zletilá, o matku beze sporu přišla velmi předčasně. Existenční závislost na matce nebyla tvrzena, žalobkyně XXX. Žalobkyně byla osobně přítomna nehodě, která měla za následek smrt její matky. Proto soud shledal vysokou a kladnou intenzitu vztahu mezi žalobkyní a její matkou, a traumatizující zážitek při samotné nehodě, čemuž by v obecné rovině odpovídala náhrada výrazně převyšující základní částku. K výraznému zvýšení však nepřistoupil z důvodů na straně žalované škůdkyně. Je třeba zohlednit, že na straně žalované absentuje zavinění, žalovaná přímo smrt žalobkyně nezpůsobila, je však za ni odpovědná s ohledem na objektivní odpovědnost za újmu způsobenou vlastněným zvířetem. Provedeným dokazováním bylo zjištěno, že žalovaná zaslala kytici na pohřeb matky žalobkyně a na svých stránkách vyjádřila rodině zemřelé upřímnou soustrast. Tento skutkový stav kontrastuje s jinými případy náhrady

nejbližším osobám (*manžel, rodiče, děti*), kdy zcela bezohlednému škůdci byla uložena povinnost náhrady ve výši trojnásobku základní částky a škůdcům, kteří projeví lítost a sebereflexi nad svým zaviněným chováním, byla uložena sankce ve výši základní částky až dvojnásobku základní částky. Z uvedených důvodů soud žalobě vyhověl a uložil žalované, aby žalobkyni zaplatila peněžitou náhradu nemajetkové újmy, kterou dle své úvahy s přihlédnutím k rozhodovací praxi soudů stanovil na částku 600 000 Kč, tedy mírně zvýšil základní částku, jakož i zákonný úrok z prodlení podle § 1970 o.z. a § 2 nařízení vlády č. 351/2013 Sb., od data následujícího po dni podání žaloby. Ve zbývajících částech žalobu zamítl.

22. O nákladech řízení rozhodl soud dle § 142 odst. 3 o.s.ř., když žalobkyně měla ve věci jen částečný úspěch, avšak rozhodnutí záviselo na úvaze soudu. Tudíž žalobkyni, která žalované zaslala předžalobní výzvu dle § 142a odst. 1 o.s.ř., přiznal plné právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení, když vycházel ze skutečně přiznané částky 600 000 Kč. Podle § 7 bod 6 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, činí odměna advokáta z tarifní hodnoty 50 400 Kč za jeden úkon právní služby 10 700 Kč.
23. Žalobci náleží odměna advokáta za 16 úkonů právní služby (*převzetí a příprava zastoupení, předžalobní výzva, účast při jednání ve dnech 25. 6. 2019, 16. 6., 6. 10., 22. 12. 2020, 16. 2. 2021, 22. 2., 21. 6., 21. 7., 24. 11. a 20. 12. 2022, podání ze dne 21. 1. 2020, 16. 2., 23. 3. 2021 a 13. 12. 2022; pro úplnost soud dodává, že při podání žaloby a podání 21. 2. a 24. 4. 2019 advokátem zastoupena nebyla, závěrečný návrh ze dne 14. 7. 2022 byl obsahově totožný se závěrečným návrhem ze dne 16. 2. 2021, podání ze dne 19. 12. 2022 pak soud nepovažoval za účelné*) po 10 700 Kč, celkem 171 200 Kč, 16x paušální náhrada podle § 13 odst. 4 vyhlášky po 300 Kč, celkem 4 800 Kč, a cestovného za 32 jízd po 237 Kč Brno-Pardubice a zpět dle předložené vlakové jízdenky, celkem 7 584 Kč. Advokát není podle aplikace ARES Ministerstva financí plátcem DPH, žalobkyně taktéž neplatila soudní poplatky vzhledem k osobnímu osvobození podle § 11 odst. 2 písm. d) zákona č. 549/1991 Sb. Podle § 149 odst. 1 o.s.ř. jsou žalovaná a vedlejší účastnice povinny náklady uhradit k rukám advokáta.
24. Státem zálohované znalečné činilo celkem 3 650 Kč (*přiznáno odvolacím soudem dne 23. června 2022*). Podle § 148 odst. 1 o.s.ř. soud uložil účastníkům, aby státu nahradili náklady podle rozsahu neúspěchu ve věci, tedy žalobkyně v rozsahu 40 % a žalovaná a vedlejší účastnice společně a nerozdílně v rozsahu 60 %. Soud si je vědom toho, že na žalobkyni se vztahuje osobní osvobození od soudních poplatků dle § 11 odst. 2 zákona č. 549/1991 Sb., dospěl však k závěru, že z hlediska uložení povinnosti nahradit náklady státu nemá toto osvobození významu, když žalobkyně nebyla osvobozena od soudních poplatků ve smyslu § 138 o.s.ř. Aplikace § 142 odst. 3 o.s.ř. se pak vztahuje pouze na otázku náhrady nákladů řízení mezi účastníky, nikoliv státu.
25. Žalobkyně je jako navrhovatelka podle § 11 odst. 2 písm. d) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění účinném ke dni zahájení řízení, osvobozena od placení soudního poplatku. Podle § 2 odst. 3 zákona o soudních poplatcích přešla poplatková povinnost na žalovanou a vedlejší účastnici. Soudní poplatek by činil 50 000 Kč za podanou žalobu (položka 1, bod 1 písm. b/ Sazebníku soudních poplatků) a 50 000 Kč za podané odvolání (položka 22 bod 1 písm. a/), přičemž žalovaná a vedlejší účastnici byl uložen k zaplacení společně a nerozdílně soudní poplatek v rozsahu jejich neúspěchu ve věci (60 %).
26. Lhůta k plnění byla stanovena podle § 160 odst. 1 věta před středníkem o.s.ř.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání ke Krajskému soudu v Hradci Králové - pobočce v Pardubicích do 15 dnů od doručení písemného vyhotovení tohoto rozhodnutí, a to písemně ve dvojím vyhotovení prostřednictvím Okresního soudu v Pardubicích.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Pardubice 20. prosince 2022

JUDr. Lukáš Kratochvíl v. r.
soudce

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Jana Ducháčka a soudců JUDr. Ivy Trávníčkové, Ph.D., a Mgr. Jiřího Kopeckého ve věci

žalobkyně: **XXX**, narozená dne XXX
bytem XXX
zastoupená advokátem Mgr. Jiřím Pernicou
sídlem Zvěřinova 1277/11a, Brno

proti
žalované: **Národní hřebčín Kladruby nad Labem, státní příspěvková organizace**, IČO: 72048972
sídlem Kladruby nad Labem 1, Kladruby nad Labem
zastoupená advokátem Mgr. Jiřím Schüllerem, LL.M.
sídlem U Sluncové 666/12a, Praha 8

za účasti
vedlejší účastnice
na straně žalované: **Generali Česká pojišťovna a.s.**, IČO: 45272956
sídlem Spálená 75/16, Praha 1

o náhradu nemajetkové újmy ve výši 1.000.000 Kč s příslušenstvím,
k odvolání žalované proti rozsudku Okresního soudu v Pardubicích z 20.12.2022,
č.j. 23 C 291/2018-306,

takto:

- I. Rozsudek okresního soudu se v odvoláním napadených výročích pod body I. a VI. **potvrzuje.**
- II. Rozsudek okresního soudu se v dalších odvoláním napadených výročích pod body III., IV. a V. **mění** takto:

Žalovaná a vedlejší účastnice na straně žalované Generali Česká pojišť'ovna a.s. jsou povinny společně a nerozdílně nahradit žalobkyni k rukám jejího advokáta náklady řízení před soudem prvního stupně ve výši 61.984 Kč do tří dnů od právní moci tohoto výroku rozsudku.

Žalovaná a vedlejší účastnice na straně žalované Generali Česká pojišť'ovna a.s. jsou povinny společně a nerozdílně nahradit České republice na účet Krajského soudu v Hradci Králové za státem zálohované znalečné částku 3.650 Kč do tří dnů od právní moci tohoto výroku rozsudku.

- III. Žalovaná a vedlejší účastnice na straně žalované Generali Česká pojišť'ovna a.s. jsou povinny společně a nerozdílně nahradit žalobkyni k rukám jejího advokáta náklady odvolacího řízení ve výši 6.800 Kč do tří dnů od právní moci tohoto výroku rozsudku.

Odůvodnění:

1. Okresní soud shora uvedeným rozsudkem částečně vyhověl žalobnímu požadavku žalobkyně a zavázal žalovanou k povinnosti zaplatit žalobkyni částku 600.000 Kč s úrokem z prodlení z této částky ve výši 9 % ročně od 18.10.2018 do zaplacení (výrok I.), ve zbylé části požadavku, tedy v rozsahu další částky 400.000 Kč s úrokem z prodlení ve výši 9 % ročně od 18.10.2018 do zaplacení žalobu zamítl (výrok II.), žalovanou a vedlejší účastnici na straně žalované Generali Českou pojišť'ovnu a.s. zavázal společně a nerozdílně k povinnosti nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši 183.584 Kč k rukám jejího zástupce Mgr. Jiřího Pernici (výrok III.), žalobkyni uložil povinnost nahradit České republice na účet Krajského soudu v Hradci Králové za státem zálohované znalečné v částce 1.460 Kč (výrok IV.), obdobnou povinnost k náhradě státem zálohovaného znalečného uložil žalované a vedlejší účastnici na straně žalované Generali České pojišť'ovně a.s., a to společně a nerozdílně ve výši 2.190 Kč (výrok V.) a konečně žalovanou zavázal k povinnosti zaplatit České republice na účet Okresního soudu v Pardubicích soudní poplatek z žaloby, a to v poměrné výši v částce 30.000 Kč a soudní poplatek z odvolání opět v poměrné výši 30.000 Kč (výrok VI.).
2. Takto okresní soud rozhodl o žalobním požadavku žalobkyně o poskytnutí plnění ve formě peněžité náhrady vyvažující její utrpení v souvislosti se smrtelným úrazem její matky, paní XXX, která se dne XXX.2016 účastnila takzvané XXX pořádané žalovanou (akce byla žalovanou pořádána za úplatu a na zapůjčeném koni), při níž kolem XXX hodin po přeskočení jedné z překážek se matka žalobkyně neudržela v sedle, spadla a následně byla koněm pošlapána a v důsledku toho zemřela. Žalobkyně, jako dcera XXX, narozené XXX, tímto smrtelným úrazem utrpěla osobní újmu se zásahem do jejího rodinného života, do práva na její nerušený psychický a sociální vývoj s nemožností, aby se její matka podílela na jejím soukromém životě. Žalobkyně svůj nárok na poskytnutí peněžité náhrady odvíjela od možné odpovědnosti žalované, která XXX organizovala a poskytla pro ni i koně, zanedbala potřebnou pečlivost související s konáním dané akce. Konkrétně žalobkyni tvrdila, že žalovaná zanedbala potřebnou pečlivost mimo jiné tím, že bylo pro její matku poskytnuto pro účely jízdy nesprávné sedlo, byl jí poskytnut příliš velký a nezkušený kůň, tento kůň jevil značnou míru nervozity, pro účely jízdy a celé akce byly na místě přítomni černí a bílí koně, v areálu se nenacházel sanitní vůz a na místě, a to i v době jízdy, prolétával dron, který zvyšoval nervozitu koní. Přestože matka žalobkyně byla zkušenou jezdkyňou, měla pro danou akci potřebnou

výbavu, je to žalovaná, která nese objektivní odpovědnost za smrtelný úraz matky žalobkyně a měla by tak žalobkyni poskytnout odpovídající peněžitou náhradu.

3. Procesní obrana žalované byla vystavěna na argumentaci, že všem účastníkům akce pořádané žalovanou byly poskytnuty před jízdou potřebné pokyny z pohledu výbavy a průběhu jízdy, kuň přidělený matce žalobkyně byl zkušený, kurz XXX jel již opakovaně, před jízdou nevykazoval žádné zvláštnosti v chování, byl řádně vybaven potřebnou výstrojí včetně odpovídajícího sedla a byl v dobrém psychickém i fyzickém stavu. Kurz jízdy byl řádně upraven a uzpůsoben dané akci. Žalovaná rovněž připomněla, že matka žalobkyně před akcí podepsala prohlášení, že se akce účastní na vlastní riziko, že jako zkušená jezdce by v případě nedostatečné nebo nevyhovující výstroje, anebo při nevhodném koni, na tyto okolnosti jistě upozornila a jízdy se neúčastnila. Pracovníci žalované pak před jízdou prováděli kontrolu ustrojení jezdců a sedlání koní a při těchto prvních úkonech by jistě rozpoznali někoho, kdo s koněm nemá zkušenosti a není schopen jízdy. Žalovaná tak odmítla, že by zanedbala potřebnou pečlivost při konání dané akce a tím se tak zprostila případné objektivní odpovědnosti.
4. Vedlejší účastník na straně žalované se k jejímu procesnímu postoji připojil.
5. O nároku žalobkyně poprvé rozhodoval soud prvního stupně rozsudkem ze 16.2.2021, č.j. 23 Co 291/2018-139, v němž žalobu zcela zamítl. K odvolání žalobkyně odvolací soud usnesením z 21.7.2022, č.j. 23 Co 112/2021-260, rozsudek okresního soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V tomto usnesení především odvolací soud za správný označil názor soudu prvního stupně o tom, že případnou odpovědnost žalované na úmrtí matky žalobkyně je třeba posuzovat podle ust. § 2933 a § 2934 o.z. jako škodu způsobenou zvířetem, kdy je to v zásadě vlastník zvířete, který nese objektivní odpovědnost za škodu tímto zvířetem způsobenou. Protože lze současně chovného koně považovat za domácí zvíře ve smyslu § 2934 o.z., tedy zvíře, které člověk chová pro své účely skrze výchovu a zvyk na člověka podléhá jeho doзору a převážnému vlivu, platí pro objektivní odpovědnost vlastníka takového domácího zvířete zvláštní režim, v němž se vlastník takového zvířete může zprostit své objektivní odpovědnost v případě, že při doзору nad zvířetem nezanedbal potřebnou pečlivost, anebo že újma vznikla i po vynaložení potřebné pečlivosti. V souvislosti s řešením otázky, zda se žalované podařilo prokázat existenci liberačního důvodu ve smyslu § 2934 o.z. s odkazem na komentářovou literaturu (např. Komentář k občanskému zákoníku z nakladatelství C. H. Beck, 1. vydání z roku 2014) zmínil požadavek, aby potřebná pečlivost byla vyvinuta v konkrétní situaci, při které došlo k újmě, což vyžaduje potřebnou pečlivost při doзору nejen v opatření, která byla nezbytná v okamžiku nehody, ale i opatření, která se týkají všeho, co se jeví jako přirozeně rozumné s ohledem na požadavky, aby bylo zabráněno vzniku újmy. Měl by být zohledněn druh zvířete, jeho povaha a místní zvyklosti.
6. Protože soud prvního stupně se pro řešení otázky vynaložení potřebné pečlivosti, ačkoliv šlo o otázku zcela odbornou, spoléhal na svůj laický pohled a na výsledky svědků, označil odvolací soud postup soudu prvního stupně za nesprávný a z tohoto důvodu za použití ust. § 213 odst. 4 o.s.ř. doplnil dokazování o žalobkyní navržený důkaz znaleckým posudkem, když jeho přípustnost provedení v odvolacím řízení dovozoval ze závěru, že nejde o rozsáhlé doplnění dokazování, případně dokazování, které by nebylo prováděno buď vůbec, anebo zcela nedostatečně.
7. V takto doplněném dokazování odvolací soud v souvislosti s řešením otázky plnění prevenční povinnosti a vynakládání potřebné pečlivosti ze strany žalované, vycházel z odborného názoru znalce, že je zapotřebí ověřit vhodnost výběru koně, schopnost jezdce z řad veřejnosti s koněm kooperovat, a to do té míry, aby tato schopnost zahrnovala schopnost absolvovat celou XXX; tyto schopnosti pak bylo třeba ověřit nejen ve vztahu mezi koněm a konkrétním jezdce, ale i mezi všemi koňmi a všemi jezdci navzájem ve vzájemné součinnosti, neboť znalec srozumitelně vyložil, že i v tomto směru z různých důvodů mohou být koně, kteří mohou být pro danou akci nevhodní. S ohledem na tyto požadavky pak odvolací soud poukázal na vyjádření žalované v rámci odvolacího řízení, že nemá informace o tom, že by před počátkem XXX probíhala

zkouška cvalem, případně zkušební přeskok, přičemž ostatně ani žádný ze svědků nic takového nevyprávěl. Pokud podle odborného názoru znalce je právě takové ověření nutné pro hladký průběh jízdy, kdy se nelze spolehnout jen na teoretický výklad a ústně sdělené pokyny, dospěl odvolací soud k závěru, že před XXX daného lotu, již se účastnila matka žalobkyně, vůbec nebylo ze strany žalované jako organizátora a vlastníka koně ověřeno, že matka žalobkyně s daným koněm je schopna absolvovat byt' jednu jedinou překážku.

8. Dále odvolací soud vycházel ze skutkových závěrů soudu prvního stupně o tom, že na místě a v době konání XXX poletoval dron, který měl pořizovat z dané akce obrazový záznam. Přítomnost dronu vyplynula nejen z výpovědi svědků XXX a XXX, ale i z účastnické výpovědi XXX žalované XXX, který potvrdil, že i v roce 2016 žalovaná organizace požádala provozovatele dronu, aby byl pořizován záznam. Protože ale záznam z dané akce nebyl ze strany žalované předložen, nebylo lze zpětně ověřit, v jaké výšce, v jakém místě se dron pohyboval, zda byl v pohybu, či na jednom místě, přičemž tato okolnost nutně musí jít k tíži žalované, neboť znalec potvrdil, že přítomnost takového zařízení mohla být impulsem pro nenadálé chování koně s jeho těžko předvídatelnou reakcí. I přesto, že tak nebylo jisto, zda takový dron byl příčinou nějaké změny v chování koní účastnících se dané XXX, a to včetně koně užitého matkou žalobkyně, je taková okolnost nerozhodná z pohledu toho, že to byla žalovaná, která měla vynaložit veškerou potřebnou pečlivost k tomu, aby byly minimalizovány příčiny vzniku újmy ve smyslu § 2934 o.z. To se zjevně nestalo, když sama žalovaná přítomnost dronu v místě akce připustila.
9. Odvolací soud tak zrušil předchozí zamítavé rozhodnutí soudu prvního stupně se závěrem, že žalovaná si prostřednictvím svých zaměstnanců neověřila v případě matky žalobkyně a jí svěřené koně – klisny XXX – schopnost cvalu a zvládnutí byt' jediné překážky, a to i ve spolupráci s ostatními koňmi daného lotu. Současně pak žalovaná tím, že připustila přítomnost dronu na místě akce, nejenže neučinila všechno pro to, aby veškeré podněty, které by snad mohly způsobit nervozitu a nenadálé reakce koní, tak dokonce vlastní aktivitou možnost vzniku rušivých podnětů zavinila. Bylo přitom bez významu, zda tyto obě zmíněné okolnosti byly či nebyly příčinou pádu matky žalobkyně, neboť to pro konstrukci odpovědnostního vztahu bylo bez významu. Žalované se tak podle odvolacího soudu nepodařilo prokázat existenci liberačního důvodu ve smyslu § 2934 o.z., a tudíž tak nese objektivní odpovědnost vlastníka zvířete a provozovatele akce za vzniklou újmu podle § 2934 o.z. Protože se ale soud prvního stupně nezabýval dalšími předpoklady odpovědnostního vztahu a případně předpoklady nároku žalobkyně na poskytnutí peněžité náhrady podle § 2959 o.z., rozsudek soudu prvního stupně zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení s tím, aby se těmito dalšími předpoklady zabýval.
10. Soud prvního stupně ve směru případné objektivní odpovědnosti žalované za vzniklou újmu do svých skutkových zjištění doplnil citaci ředitele žalované ze zvukového záznamu z jednání ze dne 22.12.2020, který výslovně uvedl: „ V této době se dron běžně používá k natáčení videozáznamů; my s ním máme zkušenosti, před tím se tam natáčel dokument pro slovenskou televizi, natáčeli se jak jezdcí na koních, tak kočáry, tak i volné stádo klisen; tak jsme toho člověka nebo tu firmu, která to zajišťovala, tak jsme požádali, zda by nenatočili i záběry z XXX...v tom roce 2016; jak byl vysoko já nevím, já jsem seděl na koni, já jsem ho neviděl, ale byl tam“. Další navržené důkazy, a to ať už jejich opakováním, či výslechem znalce XXX odmítl tím, že jde o nadbytečné důkazy. Opakovaně k výslechu navržení svědci, již byli dostatečně vyslechnuti a z jejich výpovědi vyplývá, že koně byli předáni účastníkům jízdy, bylo zkontrolováno jejich osedlání, v XXX hodin se sešli ke společnému focení a ve XXX hodin byl slavnostní nástup jezdců a koní. V tomto směru tato úvodní fáze byla řádně důkazně objasněna. Pokud pak šlo o navržený výslech znalce XXX, nejde o osobu zapsanou v seznamu znalců a jeho navržený výslech není podpořen dostatečnou argumentací, která by vedla ke zpochybnění závěrů učiněných v průběhu odvolacího řízení zpracovaným znaleckým posudkem znalce Dražana.
11. Soud prvního stupně tak po skutkové stránce neměl důvodu odchylovat se od závěrů odvolacího soudu a i se zřetelem na závazné názory odvolacího soudu uzavřel, že žalovaná neprojevila

potřebnou pečlivost při pořádání akce a v souvislosti se svěřením zvířete matce žalobkyně a nese tak podle § 2933 a § 2934 o.z. objektivní odpovědnost za vznik nemajetkové újmy spočívající ve ztrátě osoby blízké podle § 2959 o.z.

12. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění odkázal soud prvního stupně na ust. § 2951 odst. 2 a § 2959 o.z. na judikaturu soudů, především na rozsudek Nejvyššího soudu ČR z 19.9.2018 pod sp. zn. 25 Cdo 894/2018, publikovaný pod č. 85/2019 ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek. A i s odkazem na obdobné srovnatelné případy stanovil výši přiměřeného zadostiučinění, když pro ten účel vycházel z průměrné hrubé měsíční nominální mzdy za rok předcházející smrti matky žalobkyně, tedy za rok 2015, která činila podle sdělení Českého statistického úřadu částku 26.467 Kč a za základní částku (dvacetinásobku) tak bylo třeba považovat částku 529.340 Kč. S ohledem na konkrétní okolnosti případu, vysokou intenzitu vztahu mezi žalobkyní a její matkou, že matka žalobkyně zemřela v produktivním věku, že žalobkyně byla studentkou, musela se o sebe naučit postarat, že byla osobně přítomna nehodě, oproti tomu nebyla na matce existenčně závislá a byla již, byť čerstvě, zletilá. V poměrech žalované přihlédl i k tomu, že na straně žalované absentovalo zavinení, neboť žalovaná přímo smrt žalobkyně nezpůsobila a odpovědná je jen s ohledem na konstrukci objektivní odpovědnosti a navíc vyjádřila opakovaně lítost a soustrast rodině žalobkyně.
13. O nákladech řízení soud prvního stupně rozhodl s odkazem na ust. § 142 odst. 3 o.s.ř., když žalobkyně měla ve věci jen částečný úspěch, avšak rozhodnutí záviselo na úvaze soudu.
14. Žalobkyni tak přiznal plné právo na náhradu nákladů řízení, když vycházel ze skutečně přiznané částky 600.000 Kč a odměna advokáta žalobkyně pak byla stanovena podle § 7 bod 6 vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu. Náklady řízení státu byly rozděleny podle procesního úspěchu v řízení. Žalobkyně byla osvobozena od soudních poplatků, a tudíž na žalovanou přešla poplatková povinnost podle § 2 odst. 3 zákona o soudních poplatcích, což se odrazilo ve výroku o dodatečné úhradě soudního poplatku.
15. Proti uvedenému rozsudku, a to proti výrokům pod body I., III., V. a VI. si podala žalovaná včasné odvolání. Aniž zpochybnila konstrukci objektivní odpovědnosti podle § 2933 a § 2934 o.z., namítala, že v průběhu řízení prokázala, že je připravena prokázat existenci liberačního důvodu založeného na tom, že při organizaci akce vynaložila potřebnou pečlivost, aby nedošlo ke vzniku škody. V průběhu odvolacího řízení tvrdila, že došlo k ověření schopností jezdce – matky žalobkyně – absolvovat XXX, když vedoucí lotu po poučení před zahájením jízdy si na počátku jízdy ověřoval, jak ten který jezdec se svým koněm kooperuje, zda je schopen jízdu absolvovat a v rámci toho také absolvovat překážky. K tomuto tvrzení setrval na důkazních návrzích opětovného výsledku svědka XXX a XXX, nového výsledku XXX a XXX, odborníka na výcvik a chov koní. Zpochybnila dále závěry soudu prvního stupně i soudu odvolacího z předchozí fáze odvolacího řízení, že by při samotné XXX byl přítomen dron a že by tak jeho přítomnost mohla mít vliv na jedoucí koně. Namítala dále, že škoda nebyla způsobena jednáním koně, ale jednáním jezdce, která jej řídila. Měl by se tak podle žalované analogicky aplikovat judikaturu vztahující se k odpovědnosti řidiče při řízení dopravního prostředku za škodu jím způsobenou. Prostřednictvím této argumentace se snažila o případné snížení náhrady, a to v souvislosti se spoluodpovědností matky žalobkyně jako osoby, které bylo zvíře svěřeno, a to i za použití ust. § 2933, věta druhá, o.z.
16. K odvolání žalované si připojila i vedlejší účastnice Generali Česká pojišťovna a.s., která zpochybnila věrohodnost znalce MVDr. Jaroslava Dražana tím, že ten byl v minulosti ministrem zemědělství odvolán z funkce XXX. Navíc jím podané odborné vyjádření je pouze listinným důkazem, který nelze stavět na roveň znaleckého posudku. Z pohledu naplnění liberačního důvodu, který by mohl vést ke zproštění odpovědnosti žalované, namítala, že občanský zákoník ani jiné normy neobsahují konkrétní požadavky k vynaložení veškeré možné a očekávatelné pečlivosti. Požadavky vyjádřené předchozím zrušujícím unesením odvolacího soudu označila za nepřiměřené zejména pro povahu koně jako stádového zvířete.

17. Žalobkyně považovala rozsudek soudu prvního stupně za správný a navrhla jeho potvrzení. Podle ní to byla žalovaná, která měla k prokázání případných liberačních důvodů unést břemeno tvrzení a břemeno důkazní, což se ovšem nestalo. Zcela odmítla argumentaci žalované o aplikaci zák. č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, a tedy že by snad jezdec koně mohl být v postavení řidiče motorového vozidla a měl tak nést odpovědnost za škodu jemu způsobenou vlastním jednáním. Vyjádřila přesvědčení, že se žalované nepodařilo jakkoliv zpochybnit odbornou erudici a ani jak závěry odborného vyjádření MVDr. Dražana a ani ústně podaný znalecký posudek v rámci odvolacího jednání. Pokud pak na sklonku řízení žalovaná předkládá tvrzení o tom, že schopnost matky žalobkyně absolvovat XXX byla ověřena na počátku jízdy v řízení slyšeným svědkem XXX, pak jde o tvrzení nové a navíc vůbec neodpovídající dosud provedeným důkazům.
18. Odvolací soud přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně v rozsahu napadeném odvoláním, tedy vyjma odvoláním nenapadeného výroku pod bodem II., přičemž jej přezkoumal i ve výroku pod bodem IV., který je výrokem závislým na rozhodnutí ve věci samé a i přesto, že tedy odvolání proti tomuto výroku výslovně nesměřovalo, i tento výrok musel být podroben přezkumu. Aniž by měl za stávajícího procesního stavu potřebu doplňovat dokazování (s níže sdělenými důvody, pro které neakceptoval návrhy na doplnění dokazování), dospěl k následujícím závěrům.
19. Žalobkyně se v této věci domáhala poskytnutí peněžité náhrady podle § 2951 odst. 2 ve spojení s § 2959 o.z., a to proto, že u ní došlo k duševním útrapám souvisejícím s usmrcením její matky paní XXX při konání XXX v roce 2016, kde její matka utrpěla smrtelný úraz. O příčině smrti přitom netřeba mít pochybnosti i s ohledem na pitevní zprávu z Oddělení soudního lékařství Nemocnice Pardubického kraje, a.s. z XXX.2016, podle které matka žalobkyně utrpěla smrtelný úraz, přičemž při pitvě nebyla zjištěna žádná taková poranění, jejíž vznik by nebylo možné vysvětlit mechanismem pošlapání koně, popřípadě lékařských zákroků (srov. s čl. 10). Protože k příčině smrti matky žalobkyně nebyly předloženy jiné důkazy, nemá odvolací soud o příčině smrti pochyb a musí proto odmítnout, že by snad úraz mohl být způsoben či ovlivněn jinou zdravotní příčinou XXX. Z pohledu konstrukce případné odpovědnosti žalované nemá odvolací soud důvodu měnit své názory o objektivní odpovědnosti žalované za škodu způsobenou zvířetem podle § 2933 a § 2934 o.z., za kterou žalovaná jako vlastníka koně a organizátora akce objektivně, tedy bez ohledu na zavinění, odpovídá s tím, že této své objektivní odpovědnosti se může podle § 2934 o.z. zprostit, prokáže-li, že při dozoru nad zvířetem nezanedbala potřebnou pečlivost, anebo že by škoda vznikla i při vynaložení potřebné pečlivosti.
20. S ohledem na procesní aktivitu žalované bylo řízení vedeno k tomu, zda se žalované skutečně podaří poskytnout taková tvrzení a tato svá tvrzení také prokázat, že při organizaci XXX a v souvislosti s tím, že matce žalobkyně jí byla svěřena klisna XXX z vlastnictví žalované, nezanedbala potřebnou pečlivost.
21. Dle názoru odvolacího soudu platí, že otázka vynaložení potřebné pečlivosti musí být zkoumána vzhledem ke konkrétní situaci, při které k újmě došlo, přičemž lze vycházet z komentářové literatury, podle které vynaložení potřebné pečlivosti souvisí s opatřeními, která se týkají všeho, co se jeví jako přiměřeně rozumné s požadavkem, aby bylo zabráněno vzniku újmy. Měl by být přitom zohledňován druh zvířete, jeho povaha a místní zvyklosti. Odvolací soud je stále přesvědčen o tom, že otázka vynaložení potřebné pečlivosti je otázkou odbornou z toho pohledu, jaká konkrétní opatření byla přiměřená a rozumná s ohledem na konkrétní situaci při pořádání XXX, aby byla provedena a aby tak došlo k minimalizaci vzniku újmy při této akci. To jsou ovšem otázky odborného charakteru, k nimž je tedy třeba odborných znalostí ve smyslu § 127 o.s.ř. To přesto, že žalovaná, Národní hřebčín Kladruby nad Labem, státní příspěvková organizace, již ze své podstaty a účelu, pro který byla zřízena, by těmito znalostmi měla být nadána, ale současně měla by je také ve své činnosti respektovat a aplikovat. Rozhodně ale neplatí, že jen proto nebylo možné spolehnout se jen na odborná vyjádření žalované, resp. jejich pracovníků.

22. Odvolací soud v předchozí fázi řízení pro řešení otázky, jaká opatření tedy měla v souvislosti s konáním XXX ve smyslu § 2934, a tedy existence liberačního důvodu být učiněna, vyšel ze závěrů znaleckého posudku MVDr. Dražana, o jehož odborné erudici, praxi a nezávislosti znalce nemá pochyb. Okolnost, zda byl, či nebyl MVDr. Dražan v minulosti odvolán z funkce ředitele nějaké jiné organizace, sama o sobě nesnižuje jeho odbornou kompetenci. Znalec byl k podání znaleckého posudku řádně vyslechnut, znalecký posudek tak byl podáván jako ústní po potřebném poučení s možností klást otázky ze strany účastníků. Jeho znalecké závěry byly srozumitelné, přesvědčivé, založené na pochopitelné argumentaci a ani v průběhu výslechu a ani později neneviduje odvolací soud žádné argumenty ze strany žalované či vedlejšího účastníka, kterými by relevantním způsobem došlo ke zpochybnění odborných názorů uvedeného znalce. Z pohledu přítomnosti dronu, pořizujícího videozáznam XXX, lze odkázat na dodatečný přepis zvukového záznamu o výslechu ředitele žalované při jednání soudu prvního stupně dne 22.12.2020, z něhož nepochybně vyplývá, že v místě a čase akce byl dron přítomen, že dron pořizoval videozáznam, a že se tak stalo z aktivity žalované. Protože ale videozáznam nebyl poskytnut, nelze tak zpětně ověřit kdy, v jakém místě, v jaké výšce se dron pohyboval, což je okolnost, která však nutně musí jít k tíži žalované, neboť znalec potvrdil, že přítomnost takového zařízení mohla být impulsem pro nenadálé chování koně s jeho těžko předvídatelnou reakcí. Je přitom nerozhodné, zda skutečně poletující dron byl, či nebyl příčinou nějaká reakce toho kterého koně, neboť to z pohledu konstrukce objektivní odpovědnosti a liberačních důvodů podle ust. § 2933 a § 2934 o.z. není podstatné. Přítomnost dronu ostatně na místě stvrzoval i svědek XXX, svědek XXX a ve své výpovědi i samotná žalobkyně. V tomto smyslu nemá odvolací soud důvod své předchozí závěry jakkoliv měnit. Platí tak i nadále názor soudu o tom, že připuštění přítomnosti dronu na místě akce v době konání XXX s potenciálním vlivem na chování koně svědčí o nepečlivosti organizátora akce - žalované.
23. Za přiměřený a rozumný požadavek ve smyslu potřebné pečlivosti k tomu, aby bylo sníženo riziko škody způsobené zvířetem – koněm – při XXX, bylo také ověření potřebné kooperace mezi jezdkyň a jí svěřenou klisnou XXX, a to včetně v kooperaci se všemi koňmi daného lotu. Toto ověření přitom zahrnuje nejen činnost při samotném předání koní, jejich sedláním a úvodními kroky předcházejícími samotné jízdě (jak to žalovaná prostřednictvím svého zástupce popsala při předchozím odvolacím jednání dne 22.2.2022), ale podle odborného názoru znalce MVDr. Dražana zahrnuje krátkou jízdu s cvičným skokem. To se však zjevně nestalo, neboť i přes výzvu odvolacího soudu, žádné takové konkrétní tvrzení poskytnuto nebylo a žádný ze svědků, a to včetně svědků XXX, XXX a účastnické výpovědi XXX žalované XXX, nic takového nepopsali. Až v průběhu tohoto odvolacího řízení přišla žalovaná s tvrzením, že toto ověření kooperace jezdkyň a koně a schopnosti jízdy včetně absolvování překážek mělo údajně dojít, když vedoucí lotu po poučení před zahájením jízdy si na počátku jízdy ověřoval, jak ten který jezdec se svým koněm kooperuje a zda je schopen jízdu absolvovat a v rámci toho také absolvovat překážky. Takové tvrzení je nejenže zcela nové, ale především je zcela v rozporu s výpovědí vedoucí lotu svědka XXX, který konkrétně vypověděl, že při samotné jízdě byl prvním jezdcem, takže toho mnoho za sebou neviděl a vše zjistil, až když paní ležela na zemi. Tento svědek poměrně plasticky popsal úvodní fáze XXX daného lotu, kdy z nádvoří se jde krokem na první pastvinu, kde je poskytnuto krátké poučení, kde jezdce upozorní na to, že pokud spadnou, tak by se neměli koně dále držet, a pokud se na něco necítí, aby to nejezdili. Pak se omezil na konstatování, že pastvina se odkluše a následně se nacválá a pak teprve se skáčou překážky. Nebyl si přitom vědom, že na něho někdo v průběhu jízdy někdo něco volal nebo něco požadoval nebo na něco upozorňoval. I z tohoto důvodu, obdobně jako soud prvního stupně, považoval navržené doplnění dokazování opakováním výslechu XXX, XXX, XXX a další dokazování výslechem svědka XXX, případně znalcem XXX, za nadbytečné, a proto ani odvolací soud tyto důkazní návrhy neakceptoval.
24. Z vyložených důvodů proto odvolací soud považuje závěry soudu prvního stupně o odpovědnosti žalované za škodu způsobenou svěřeným zvířetem – klisnou XXX – matce žalobkyně za správné, tedy včetně závěrů o tom, že se žalované nepodařilo prokázat naplnění liberačního důvodu v tom

směru, že by při pořádání akce a v souvislosti se svěřením uvedené klisny matce žalobkyně vynaložila potřebnou pečlivost ve smyslu ust. § 2934 o.z.. Účelem tohoto řízení, a k tomu ani nesměřovala žalobní tvrzení a důkazní aktivita, nebylo zjišťování, jaká konkrétní příčina vedla k pádu matky žalobkyně a ke smrtelnému úrazu, ale pouze k tomu, zda se žalované podaří zprostit se své objektivní odpovědnosti. To se i podle mínění odvolacího soudu nepodařilo. Za nepodstatné jsou přitom úvahy žalované a vedlejšího účastníka o tom, co všechno žalovaná učinila či případně, že škodě způsobené zvířetem za všech okolností nelze zcela předejít, neboť takové úvahy neodpovídají konstrukci objektivní odpovědnosti podle § 2933 a násl. o.z. Odpovědnosti se žalovaná ostatně nebyla schopna se zprostit a ni prohlášením matky žalobkyně z 28.10.2016 o tom, že se akce účastnila na vlastní nebezpečí a že případné škody nebudou kompenzovány. Takové prohlášení je s ohledem na ust. § 2897 o.z. bezcenné, když nemůže vyloučit ze zákona plynoucí odpovědnost.

25. Za zcela nepřijatelné považuje odvolací soud úvahy žalované zmíněné v odvolání o srovnatelném postavení jezdkyne a řidiče auta a odpovědnosti či spoluodpovědnosti řidiče auta podle pravidel o provozu na pozemních komunikacích tato úprava v zákoně č. 361/2000 Sb. a případně v ust. § 2927 o.z. směřuje na zcela jiné případy a i judikatura žalovanou k tomu zmíněná, směřuje spíše k odpovědnosti jezdce koně, který by v souvislosti s touto jízdou způsobil škodu třetí osobě. Posuzovaný případ je však založen na jiném skutkovém základě a právní úprava i judikatura zmíněná v tomto směru ze strany žalované se neuplatní.
26. Žalovaná se také snažila zpochybnit příčinnou souvislost mezi jednáním koně a smrtelným úrazem matky žalobkyně. Činila tak právě prostřednictvím argumentu, že to je jezdkyne, která koně řídila a z tohoto postavení tzv. řidiče to byla ona, která způsobila svůj vlastní pád z koně a následně smrtelný úraz. O tom, že smrtelný úraz matky žalobkyně byl způsoben právě jednáním koně, a to jejím pošlapáním, není v průběhu tohoto řízení žádných pochybností, ostatně odvolací soud tuto okolnost zmiňoval z příslušné pitevní zprávy. Co bylo příčinou pádu jezdkyne z koně a následné pošlapání, nebylo v průběhu tohoto řízení objasňováno, nebylo k tomu poskytnuto žádné relevantní tvrzení a tudíž k tomu ani žádné dokazování vedeno nebylo. V průběhu řízení žalovaná neposkytla konkrétní tvrzení o tom, v čem konkrétně snad matka žalobkyně pochybila, že by nedbala nějaké konkrétní povinnosti, a že by právě v důsledku porušení takové povinnosti došlo následně k její újmě na zdraví.
27. Pokud pak šlo o závěry soudu prvního stupně stran konkrétního příslušné peněžité náhrady, neshledává odvolací soud potřebu do úvah soudu prvního stupně jakkoliv zasahovat, neboť je považuje za podrobně vysvětlené, odpovídající právní úpravě ust. § 2951 odst. 2 a § 2959 o.z. a především odpovídající judikatuře Nejvyššího soudu prezentované ve stěžijním rozhodnutí Nejvyššího soudu 25 Cdo 894/2018 uveřejněné pod č. 85 ročníku 2019 ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek. Soud prvního stupně v té souvislosti přihlédl ke všem relevantním okolnostem na straně žalobkyně, u osoby matky žalobkyně, v jejím vztahu ať už citovém či finančním mezi nimi navzájem, přihlédl rovněž i k jednání žalované a k tomu, že její odpovědnost je založena na objektivním principu. Konkrétní částka peněžité náhrady pak byla s ohledem na konkrétní rozhodující okolnosti poměřena s jinými srovnatelnými případy a soud prvního stupně vysvětlil, jak nyní posuzovaný případ zapadá do ostatních srovnávaných případů. Na těchto úvahách nemá odvolací soud nic, co by potřeboval korigovat, tyto úvahy sdílí, odkazuje na ně a považuje je tedy za správné.
28. Z vyložených důvodů proto odvolací soud rozsudek okresního soudu ve věci samé pod bodem I. a dále v závislém výroku, o poplatkové povinnosti žalované, jako věcně správně potvrdil.
29. Odlišně ale rozhodl o nákladech řízení mezi účastníky a nákladech řízení státu, když vycházel z ust. § 142 odst. 3 o.s.ř. a žalobkyni přiznal plné právo na náhradu nákladů řízení. Rozhodnutí v této věci ve smyslu § 142 odst. 3 o.s.ř. záleželo v podstatné části na úvaze soudu, přičemž konečná míra úspěchu a neúspěchu žalobkyně a žalované nezahrnuje nějakou flagrantní odchylku konečného

úspěchu od žalobou uplatněného nároku. Odvolací soud v této souvislosti eviduje poměrně bohatou judikaturu soudů, a to včetně soudu Ústavního (např. III. ÚS 1125/23), že úvaha soudu jako kritérium pro aplikaci ust. § 142 odst. 3 o.s.ř. nevyklučuje, že v konkrétních odůvodněných případech může být o náhradě nákladů řízení rozhodnuto podle zásady úspěchu ve věci, coby základního principu rozhodování o nákladech civilního sporného procesu. Limitním faktorem pro přiznání plné náhrady i při částečném procesním úspěchu je míra předvídatelnosti možného úspěchu žalobce s požadovaným plněním. Odvolací soud zastává názor, který odpovídá soudní praxi, konečný výsledek sporu je v rámci možného očekávatelného úspěchu, pak lze aplikovat zvláštní pravidlo vyjádřené v ust. § 142 odst. 3 o.s.ř., a tedy přiznat plnou náhradu nákladů řízení. Jestliže tedy žalobkyně v souzené věci nakonec ve svém žalobním požadavku na zaplacení části 1 mil. Kč uspěla s požadavkem v rozsahu 600.000 Kč, jde podle mínění odvolacího soudu s ohledem na konstrukci stanovení výše zadostiučnění podle relativně neurčité právní normy v § 2959 o.z. o ještě akceptovatelnou míru procesního úspěchu, v níž odvolací soud žalobkyni přiznal právo na náhradu nákladů v celém rozsahu.

30. Odvolací soud se však liší ve způsobu, jak má být stanovena tarifní hodnota, neboť tu je třeba odvíjet od ust. § 9 odst. 4 písm. a/ vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu v platném znění, tedy z tarifní hodnoty 50.000 Kč (srov. s 30 Cdo 3378/2013 a 25 Cdo 2060/2020). Odměna za 1 úkon právní služby tak činí částku 3.100 Kč, což při 16 úkonech právní služby činí 49.600 Kč, při 16 paušálních náhradách hotových výdajů částku 4.800 Kč, k čemuž je třeba připočítat hotové výdaje ve výši 7.584 Kč. Celkové náklady představují částku 61.984 Kč. Odvolací soud tak proto výrok o nákladech řízení mezi účastníky změnil a zavázal žalovanou a společně s nerozdílně s ní vedlejší účastníci, Generali Českou pojišťovnu a.s., k náhradě těchto nákladů k rukám advokáta žalobkyně.
31. Obdobným principem, tedy s ohledem na plnou procesní úspěšnost pak zavázal žalovanou a vedlejší účastníci k náhradě nákladů řízení státu, a to za znalečné vynaložené v průběhu řízení v částce 3.650 Kč.
32. Konečně pak žalobkyni náleží právo i na náhradu nákladů odvolacího řízení, což je představováno dvěma úkony právní služby po 3.100 Kč, dvěma paušálními náhradami po 300 Kč, a tedy celkově náhradou 6.800 Kč, k níž opětovně zavázal žalovanou a vedlejší účastníci na straně žalované společně a nerozdílně.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není odvolání přípustné.

Dovolání lze podat, jestliže napadené rozhodnutí záviselo na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu, nebo které v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně, anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak. V takovém případě je třeba dovolání podat k Nejvyššímu soudu ČR ve lhůtě dvou měsíců od doručení tohoto rozsudku, a to u soudu, který rozhodoval v prvním stupni.

Pardubice 20. června 2023

Mgr. Jan Ducháček v. r.
předseda senátu

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Pardubicích rozhodl soudcem JUDr. Lukášem Kratochvílem ve věci

žalobkyně: **XXX**, narozená dne XXX
bytem XXX
zastoupená advokátem Mgr. Jiřím Pernicou
sídlem Zvěřinova 1277/11a, 618 00 Brno

proti
žalované: **Národní hřebčín Kladruby nad Labem, státní příspěvková
organizace**, IČ: 72048972
sídlem Kladruby nad Labem 1, 533 14 Kladruby nad Labem
zastoupená advokátem Mgr. Jiřím Schüllerem, LL.M.
sídlem U Sluncové 666/12a, 180 00 Praha 8

vedlejší účastnice
na straně žalované: **Generali Česká pojišťovna a.s.**, IČ: 45272956
sídlem Spálená 75/16, 110 00 Praha 1

o náhradu nemajetkové újmy ve výši 1 000 000 Kč s příslušenstvím

takto:

- I. **Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni částku 400 000 Kč s úrokem z prodlení z této částky ve výši 9 % ročně za dobu od 18. 10. 2018 do zaplacení, to vše do tří dnů od právní moci tohoto výroku rozsudku.**
- II. **Žaloba se zamítá ohledně požadavku žalobkyně na zaplacení částky 600 000 Kč s úrokem z prodlení z této částky ve výši 9 % ročně za dobu od 18. 10. 2018 do zaplacení.**

- III. Žalovaná a vedlejší účastnice na straně žalované Generali Česká pojišťovna a.s. jsou povinny společně a nerozdílně nahradit žalobkyni k rukám jejího zástupce Mgr. Jiřího Pernici náklady řízení ve výši 275 130 Kč do tří dnů od právní moci tohoto výroku rozsudku.
- IV. Žalobkyně je povinna nahradit České republice na účet Krajského soudu v Hradci Králové za státem zálohované znalečné částku 2 190 Kč do tří dnů od právní moci tohoto výroku rozsudku.
- V. Žalovaná a vedlejší účastnice na straně žalované Generali Česká pojišťovna a.s. jsou povinny společně a nerozdílně nahradit České republice na účet Krajského soudu v Hradci Králové za státem zálohované znalečné částku 1 460 Kč do tří dnů od právní moci tohoto výroku rozsudku.
- VI. Žalovaná je povinna zaplatit České republice na účet Okresního soudu v Pardubicích soudní poplatek za žalobu v poměrné výši 20 000 Kč a soudní poplatek za odvolání v poměrné výši 20 000 Kč, to vše do tří dnů od právní moci tohoto výroku rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou dne 17. 10. 2018 domáhala po žalované náhrady nemajetkové újmy ve výši 1 000 000 Kč se zákonným úrokem z prodlení. Její matka XXX (dále též „matka žalobkyně“) se dne XXX 2016 zúčastnila akce „XXX“, kterou pořádala za úplaty žalovaná. V průběhu akce se matka žalobkyně neudržela v sedle, spadla, byla koněm pošlapána a utrpěla XXXX. V důsledku tohoto šoku zemřela. Smrtí matky byla žalobkyni způsobena osobnostní újma, kdy ztratila maminku v době svého dospívání, kdy navíc její matka byla ještě v mladém věku. Žalobkyně tvrdila, že její matka byla zkušenou jezdkyňou a na sobě měla v době úrazu doporučenou výbavu, naproti tomu kůň přidělený matce měl nevhodné sedlo, byl nervózní a v blízkosti se nenacházel sanitní vůz. Žalovaná před zahájením akce ponechala spolu černé a bílé kladrubské koně, kteří na sebe navzájem reagovali podrážděně. Zároveň na místě prolétával dron, což zvyšovalo nervozitu koní. Žalobkyně se domnívá, že žalovaná neprojevila řádnou pečlivost, aby nedošlo k úmrtí její matky.
2. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby. Účastníci byli informováni o potřebném jezdeckém vybavení a před započítím vlastní jízdy byly účastníkům zopakovány základní zásady jízdy a pokyny k bezpečnému průběhu jízdy. V průběhu jízdy pak masteri jednotlivých lotů účastníkům sdělovali, jak bude jízda probíhat a jaké skoky bude obsahovat. K samotnému úrazu matky žalobkyně došlo na přehledném travnatém úseku, kde nebyly vysoké skoky. Přidělený kůň XXX - XXX byl zkušený, XXX jel opakovaně a v jeho chování nebyly zaznamenány žádné zvláštnosti. Byl vybaven vhodnou výstrojí a byl v dobrém psychickém i fyzickém stavu. V květnu 2017 byl kůň prodán do Německa, kde byl dále pro svůj dobrý charakter ošetřován i ježděn dětmi. Trať byla řádně upravena. Žalovaná měla za to, že nezanedbala potřebnou pečlivost, když bezpečnost účastníků XXX byla zajištěna nadstandardně.
3. Vedlejší účastnice na straně žalované Generali Česká pojišťovna a.s. se připojila ke stanovisku žalované, s jejíž argumentací se ztotožnila.
4. Podle § 2933 občanského zákoníku (o.z.) způsobí-li škodu zvíře, nahradí ji jeho vlastník, ať již bylo pod jeho dohledem nebo pod dohledem osoby, které vlastník zvíře svěřil, anebo se zatoulalo nebo uprchlo. Osoba, které zvíře bylo svěřeno nebo která zvíře chová nebo jinak používá, nahradí škodu způsobenou zvířetem společně a nerozdílně s vlastníkem.

5. Podle § 2934 o.z. slouží-li domácí zvíře vlastníku k výkonu povolání či k jiné výdělečné činnosti nebo k obživě, anebo slouží-li jako pomocník pro osobu se zdravotním postižením, zproští se vlastník povinnosti k náhradě, prokáže-li, že při dozoru nad zvířetem nezanedbal potřebnou pečlivost, anebo že by škoda vznikla i při vynaložení potřebné pečlivosti. Za týchž podmínek se povinnosti k náhradě zproští i ten, komu vlastník zvíře svěřil.
6. Podle § 2918 o.z. vznikla-li škoda nebo zvětšila-li se také následkem okolností, které se přičítají poškozenému, povinnost škůdce nahradit škodu se poměrně sníží. Podílejí-li se však okolnosti, které jdou k tíži jedné či druhé strany, na škodě jen zanedbatelným způsobem, škoda se nedělí.
7. Občanský zákoník v § 2933 o. z. až § 2935 upravuje speciální skutkovou podstatu náhrady škody způsobené zvířetem. Povinnost vlastníka k náhradě škody způsobené zvířetem podle § 2933 o. z. je objektivní, nastává bez ohledu na zavinění, a to i v případě, že zvíře bylo vlastníkem svěřeno pod dohled jiné osoby, zatoulalo se nebo uteklo. Společně a nerozdílně s vlastníkem nahradí škodu osoba, které bylo zvíře svěřeno, která je chová či jinak používá. Ustanovení § 2933 o. z. neomezuje vznik povinnosti k náhradě škody na situace, v nichž dojde k nějakému nežádoucímu, neočekávatelnému či nezvladatelnému chování zvířete ani nevyžaduje porušení právní povinnosti jeho vlastníkem. Podstatné je, zda byla škoda způsobena zvířetem, tedy tím, že se projeví jeho specifické vlastnosti. Podupání člověka koněm je způsobení újmy zvířetem ve smyslu § 2933 o. z. Okolnosti, za jakých se poškozený dostal pod kopyta koně, ačkoli chování koně před škodní událostí bylo standardní, lze zohlednit zejména při úvaze o jejich případné přičitatelnosti poškozenému ve smyslu § 2918 o.z.
8. Okresní soud rozsudkem č.j. 23 C 291/2018-139 ze dne 16. 2. 2021 žalobu nejprve zamítl, když dospěl k závěru, že žalovaná nezanedbala potřebnou pečlivost při pořádání XXX a objektivní odpovědnosti za škodu způsobenou zvířetem se tak zprostila podle § 2934 o.z. K odvolání žalobkyně byl tento rozsudek usnesením Krajského soudu v Hradci Králové - pobočky v Pardubicích č.j. 23 Co 112/2021-260 ze dne 21. 7. 2022 zrušen a věc byla vrácena soudu prvního stupně k dalšímu řízení. Následně okresní soud rozsudkem ze dne 20. 12. 2022, č. j. 23 C 291/2018-306, uložil žalované zaplatit žalobkyni náhradu nemajetkové újmy ve výši 600 000 Kč s příslušenstvím (výrok I.), co do 400 000 Kč s příslušenstvím žalobu zamítl (výrok II.) a rozhodl o náhradě nákladů řízení (výroky III. až VI.). V něm byl okresní soud zavázán právním názorem odvolacího soudu, že žalovaná odpovídá za újmu žalobkyně podle § 2933 o. z. a že se jí nepodařilo prokázat liberační důvody podle § 2934 o. z. Odvolací soud rozsudkem ze dne 20. 6. 2023, č. j. 23 Co 77/2023-346, potvrdil rozsudek soudu prvního stupně v napadených výrocích I. a VI. (výrok I.), změnil jej v nákladových výrocích III., IV. a V. (výrok II.) a rozhodl o náhradě nákladů odvolacího řízení (výrok III.).
9. K dovolání žalované Nejvyšší soud ČR rozsudkem ze dne 24. 9. 2024, č.j. 25 Cdo 3486/2023-384, rozhodl tak, že rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 30. 6. 2023, č. j. 23 Co 77/2023-346, a rozsudek Okresního soudu v Pardubicích ze dne 20. 12. 2022, č. j. 23 C 291/2018-306, vyjma zamítavého výroku II. tohoto rozsudku, zrušil a věc vrátil Okresnímu soudu v Pardubicích k dalšímu řízení.
10. Dle názoru Nejvyššího soudu ČR, odvolací soud správně odpovědnost žalované posuzoval podle § 2933 a § 2934 o. z., avšak podmínky, za nichž se vlastník zvířete podle § 2934 o. z. zproští své odpovědnosti, nevyložil přiléhavě. Podle skutkových zjištění odvolacího soudu se v blíže neupřesněném místě, čase a v neupřesněné výšce nad areálem pohyboval dron. Dovolací soud se neztotožnil se závěrem odůvodněným neověřením spolupráce a schopností daných koní a jejich jezdců a vzájemné interakce koní. Toto opatření neshledává dovolací soud nezbytnou náležitostí

pečlivého zajištění dozoru nad koňmi v průběhu XXX pořádané žalovanou. Dovolací soud upozornil, že koně chováni žalovanou jsou cvičeni k tomu, aby byli ovladatelní jakýmkoli jezdcem, jedná se o klidné a ovladatelné pracovní plemeno koní. Od jezdce, který se přihlásí k XXX na cizím (pronajatém) koni, pak je namístě očekávat, že má určitou zkušenost v ovládání koně. Dovolací soud se neztotožnil s názorem odvolacího soudu, že již sám výskyt dronu v areálu je důvodem pro závěr, že žalovaná nedostala povinnosti zajištění pečlivého dozoru nad koňmi, bez ohledu na to, kde se dron pohyboval a zda jej koně vůbec mohli vnímat. Bylo na žalované, aby v zájmu své liberace prokázala, jakým konkrétním způsobem zajistila, aby dron nemohl koně rušit. O tom měla být poučena. Dovolací soud upozornil na znění § 2934 o. z. věty první in fine, podle něhož se vlastník, který neprokázal vynaložení potřebné pečlivosti při dozoru nad zvířetem, zproští povinnosti k náhradě, prokáže-li, „že by škoda vznikla i při vynaložení potřebné pečlivosti“. Tedy i kdyby žalovaná neprokázala, že při využití dronu přijala veškerá potřebná opatření k minimalizaci možné újmy, mohla by se zprostit odpovědnosti, prokázala-li by, že by k pádu primární poškozené došlo, i kdyby vynaložila veškerou pečlivost ve vztahu k pohybu dronu. Žalovanou tíží o této skutečnosti břemeno tvrzení a břemeno důkazní, o čemž měla být soudem poučena, stejně jako o tom, že neunese-li je, odpovědnosti podle § 2933 o.z. se nezproští. Odvolací soud se touto možností liberace žalované nezabýval. Odvolací soud se nevypořádal ani s námitkou žalované o spoluúčasti primární poškozené na vzniku újmy podle § 2918 o. z.

11. Soud opětovně, avšak neúspěšně, vedl účastníky ke smírného vyřešení věci. Nadepsaný soud je povinen respektovat závazný právní názor dovolacího soudu. V dané věci je namístě aplikovat ust. § 2933, § 2934, § 2918 občanského zákoníku (o.z.). Primárně je zde dána objektivní odpovědnost vlastníka a provozovatele akce za vzniklou újmu ve smyslu § 2933 o.z. Žalovaná doposud neprokázala existenci liberačního důvodu ve smyslu § 2934 o.z. (vlastník zvířete se může své objektivní odpovědnosti zprostit v případě, že při dozoru nad zvířetem nezanedbal potřebnou pečlivost, anebo že by škoda vznikla i při vynaložení potřebné pečlivosti). Z provedeného dokazování vyplynula existence dronu na místě v době konání XXX v roce 2016. Prozatím nebylo ověřeno, v jaké výšce a na jakém konkrétním místě se dron pohyboval. Přítomnost takového zařízení mohla být impulsem pro nenadálé chování koně a jeho těžko předvídatelnou reakci.
12. Soud proto poučil žalovanou (§ 118a o.s.ř.) o tom, že je povinna doplnit tvrzení a navrhnout důkazy k prokázání toho, jaká opatření učinila pro to, aby výskyt dronu neměl žádný vliv na průběh XXX. Dále, aby uvedla, z jakých důvodů je přesvědčena, že by ke škodě (k pádu jezdky pod klisnu) došlo, i kdyby vynaložila veškerou pečlivost k zajištění dozoru nad klisnou, kterou na ní lze požadovat, a aby svá tvrzení prokázala. Rovněž bylo na žalované, aby tvrdila a prokázala důvody, pro něž by se na vzniku škody měly podle § 2918 o. z. podílet okolnosti na straně primární poškozené. Soud upozornil žalovanou, že pokud nedoplní tvrzení a důkazy, objektivní odpovědnosti se nezproští a nebude ve věci úspěšná.
13. Dle žalované nebylo prokázáno, v jaké výšce se dron pohyboval, zda vůbec v daném místě a čase byl. Je objektivně vyloučeno, aby i v případě blízkosti koně mohl jeho chování ovlivnit, což měl osvětlit svědek XX, jehož odborné vyjádření bylo rovněž doloženo. Navrhla doplnění výpovědi svědka XXX, výslech svědka XXX a doplňující účastnický výslech XXX žalované XXX. Klíčovou otázkou není zamezení přítomnosti dronu, ale to, zda nějaký dron objektivně mohl rušit koně a jaká opatření učinila žalovaná, aby koně ani jezdci nebyli rušeni. Žalovaná více udělat nemohla. Svědek XXX již při prvotním výslechu sdělil, že žádný dron v areálu ani v průběhu samotné jízdy nezaregistroval. Pokud by poškozená dodržela pokyny pořadatele, zásady pro jezdecký sport, použila např. ochranou vestu a kdyby koně pustila včas, mohla tragickému následku teoreticky předcházet.

14. Vedlejší účastnice měla za to, že žalovaná prokázala liberační důvody podle § 2934 o.z. Zdůraznila, že reaktivnost koně na létající předměty je velmi nepravděpodobná. Pokud by na dané akci byl přítomen dron, bylo by to nad budovami, tedy ve výšce, ve které nemohl být přítomnými koňmi detekován a nemohl mít na jejich chování vliv. Kůň nemá k dronu žádné obranné reakce, což vyplynulo ze stanoviska XXX. XXX byla z bezpečnostního hlediska zajištěna nadstandardně. K pádu poškozené jezdkyňe došlo po doskoku, kdy jezdkyňe „neuseděla“ hrb, v důsledku čehož spadla, držela otěže a kůň na ní šlápl.
15. Po zrušujícím rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR žalobkyně setrvala na důvodnosti žaloby. Namítala, že pouze zástupci firmy, která záznam z dronu zajišťovala se mohou relevantním způsobem vyjádřit k tomu, jakého typu (váha, velikost, hlučnost) dronu bylo natáčení XXX užito, které části jízdy byly natáčeny, v jaké vzdálenosti od koní byly záběry pořízeny. Nepředložení záznamu nebo dokladu z natáčení činí postoj žalované nevěrohodným. Bez toho nemůže žalovaná unést břemeno tvrzení ani důkazní. Již dříve svědci XXX a XXX potvrdili přítomnost dronu, který měl zvyšovat nervozitu koní. Znalec Dražan přítomnost dronu při jízdě nedoporučoval, když uvedl, že přirozeným reflexem koně při jakémkoliv vyrušení je náhlá reakce. Takovým impulzem by mohl být i dron letící při nízké výšce, příp. zvukové doprovody náhlého charakteru. Spoluzavinění poškozené jezdkyňe namítané žalovanou stranou nebylo prokázáno, když žádná konkrétní chyba matky žalobkyně, pro kterou mělo dojít k jejímu pádu z koně, nebyla tvrzena. Svědci (XXX, XXX, XXX, XXX) se shodli, že přidělený kůň jevil značnou míru nervozity před zahájením jízdy i v jejím průběhu. Kůň použitý při XXX sloužil k výdělečné činnosti žalované, po celou dobu se fakticky nacházel pod dohledem a v držbě žalované. Matka žalobkyně na tomto koni jela toliko jednorázově.
16. Soud doplnil dokazování a připomněl již dříve provedené a pro věc stěžejní důkazy.
17. Z doplňujícího výslechu svědka XXX vyplynulo, že je již 15 let zaměstnancem žalované, jeho pozice se změnila od XXX 2018 na XXX, při předmětné XX v XXX 2016 vedl druhý lot, jehož se účastnila i poškozená paní XXX, účastníci byli poučeni jak před zahájením XXX ředitelem a následně i vedoucím o dodržování bezpečnosti. Pokud by se účastník necítil, nemusel absolvovat skok, ani v jízdě pokračovat, všechny skoky v XXX se dají objet. Výška překážky byla do 70 cm. Účastníků lotu bylo asi 15. Žádný dron v areálu ani v průběhu samotné jízdy nezaregistroval. Průběh jízdy je monitorován z kočáru, v případě pádu nebo problémů na výstroji jsou schopni pomoci. Jako master lotu určil předem stanovenou trasu. Pokud by došlo k problému na výstroji, nebo se jezdec necítí, tak by měl slovně reagovat, následně by se celá vyjíždka zastavila a problém by se řešil. Pokud by došlo k ohrožení např. dronem, který by letěl v nebezpečné blízkosti, pak by jízdu zastavil. Na prvním místě je bezpečnost koní a jezdců. Potvrdil, že předmětnou jízdu vedl, tedy samotný pád poškozené neviděl, reagoval na něj až následně. K pádu poškozené došlo na první louce asi 500 m od začátku jízdy. Kočáry jedou po hlavní silnici, která lemuje trasu jízdy, kočár se mohl nacházet asi 250 m od pádu jezdkyňe. Vyslovil názor, že na dron by kůň reagovat neměl, musel by koně zranit, aby byl nebezpečný.
18. Z výslechu svědka XXX vyplynulo, že je zaměstnán u žalované 20 let na pozici XXX. Byl přítomen na XXX v XXX 2016, kde zabezpečoval přechod koní z nádvoří přes silnici na výběhy. Pohyboval se podél výběhu, kde kontroloval mezerníky. Viděl ze vzdálenosti asi 40 m pád poškozené z koně. Došlo k tomu, že XXX pan XXX cválal s koněm vpředu, přeskočil překážku (kládu), po něm následovali i další jezdci s koňmi. Po přeskočení překážky udělala kobyta hrb a vyhodila poškozenou ze sedla. Poškozená to tzv. neuseděla, neudržela se v sedle, držela se otěží i v době, kdy na ní kobyta šlápla. Někdo zakřičel pád, jezdci se otáčeli, snažili se zachytit kobyly a přišli poškozené pomoci. Nevšiml si ničeho, co by kobyly mohlo vyrušit. Nepamatoval si, že by se nad areálem pohyboval

dron. Do předmětného pádu probíhala jízda standardně. Nikdo si nestěžoval, že by mu kůň nevyhovoval.

19. Z doplňujícího účastnickému výslechu XXX žalované XXX vyplynulo, že se účastnil XXX v roce 2016 jako XXX prvního lotu. Tedy druhý lot neviděl. Dron zaregistroval na nádvoří na seřadišti koní před jízdami, mohl si ho pohlédnout nad sebou ve výšce cca 100 m. V průběhu jízdy, kterou absolvoval (první lot) již přítomnost dronu nezaregistroval. Přes snahu se nepodařilo zjistit podrobnější informace ohledně existenci záznamu z dronu, tedy dohledat dokumentaci. Žalovaná si přímo neobjednala provedení záznamu. Někdo natáčel z dronu pro slovenskou televizi a učinil dotaz, zda by si nemohl pořídit i záznam z XXX, s čímž souhlasili. Nebyl smluvní vztah mezi žalovanou a pořizovatelem záznamu. Rád by ho viděl, neboť zaregistroval informace, že poškozená jezdka se měla držet oteží i po pádu z koně, což není obvyklé, většinou při pádu z koně se jezdec tzv. odkutálí a dojde k menším zraněním (např. zlomenina ruky). V daném případě kůň na jezdce došlápl, proto byla zranění tak vážná. Masterem (vedoucím) lotu bývají nezkušenější jezdci, musí mít absolutní přehled, co se kolem něj děje, dohlíží na průběh jízdy, při problému jízdu přeruší příp. zastaví. Poučení o bezpečnosti poskytuje účastníkům jízdy nejprve on jako XXX, poté ještě konkrétní master lotu těsně před jízdou. Účastníci jsou poučeni, že by měli sdělit, pokud mají problémy s koněm, výstrojí, pokud se necítí nebo si nevěří, mohou jízdu ukončit.
20. Z odborného vyjádření XXX, vyplynulo následující. Přes 80 % vjemů získává kůň zrakem. Pochopení toho, jak koně vidí, je důležité pro bezpečnost zvířat, a zejména při sportovním využití koní. Horizontální vidění neumožňuje významnější vidění horních pohledových vrstev. To je evolučně způsobeno skutečností, že od letících predátorů koním nehrozilo nebezpečí. U koní je očníce umístěna více laterálně než u masožravců. Laterální umístění výrazně rozšiřuje horizontální monokulární vidění (jedním okem) a tím umožňuje koním obsáhnout obrovské horizontální zorné pole, které umožňuje skenovat obzor a hledat potencionální predátory. Zrak je pro koně velmi důležitým smyslem, který využívá během každodenních aktivit. V přirozeném prostředí koně je zrak jedním z nejdůležitějších smyslů. Význam zraku je v ochraně koně před predátorem. Velké oči koně jsou umístěny anterolaterálně, což jim poskytuje mnohem širší zorné pole než organismům s čelně umístěnými očima. Z uvedených informací o koňském oku je zřejmé, že reaktivnost na létající predátory (předměty) je u něj velmi nepravděpodobná. Experimenty dokazují, že kůň je na nebezpečí se shora jen velmi málo citlivý a uvedené fyziologické parametry koňského oka, to jen dokreslují.
21. Z výslechu svědka XXX vyplynulo, že je zaměstnán na XXX, která úzce spolupracuje se žalovanou (praxe studentů, semináře, exkurze). Je XXX, funkcionářem XXX, XXX v disciplíně skoky. ČZU je znaleckým ústavem, pro kterou vytvořil znalecká vyjádření, aktuálně řeší žádost o zapsání do seznamu znalců (obor zemědělství, ekonomika, oceňování hospodářských zvířat). K otázce vztahu dronu a chování koně, uvedl, že např. Velká Pardubická je již několik let snímána dronem. Odkazoval na předložené odborné vyjádření. Kůň by mohl reagovat na přítomnost dronu až ve chvíli, pokud by se nacházel těsně nad ním ve výšce cca 2 m, a to spíše z pohledu zvědavosti, nikoliv panicky. Podotkl, že koním nehrozilo nebezpečí od predátorů ze vzduchu. Může to být záležitost individuální, ale z dostupných informací plyne, že reakce koně na přítomnost dronu je minimální. Vedoucí (master) lotu by měl v případě hypotetického ohrožení, předně vyhodnotit odbornou úroveň jezdců, případná rizika a na tyto by měl v průběhu jízdy reagovat zastavením, přerušením a řešením situace. Připomněl, že u koně se projevuje stádový pud. Kůň by mohl reagovat, pokud by před ním dron startoval, ale ve výšce 10-12 m nad ním, by pak již přítomnost dronu prakticky nevnímal. Habituace zvířat na toleranci dronů vyžaduje delší opakovaný trénink. K fotodokumentaci pořízené před XXX v r. 2016 (příloha A) č.l. 94 spisu) svědek sdělil, že koně na fotografiích se pohybují v prostředí, které znají, nic abnormálního nepozoroval. Pokud by měl na starosti akci, na které by měl být přítomen dron, pak by předně nastavil jasná pravidla, kdy, kde,

v jaké výšce bude moci být pořizován záznam a pokud by to respektováno nebylo, pak by dotyčnou osobu obsluhující dron vykázal.

22. Z barevné fotodokumentace (č.l. 424-429) a přehrání obsahu flash-disku (příloha A) na č.l. 430) předložené žalobkyní vyplynulo, že na fotografii je zachyceno seřadiště koní, jeden z koní má stažený ocas mezi zadními nohama a couvá, na dalších by měla být zachycena počáteční fáze předmětné XXX z roku 2016, kde kůň vedený poškozenou matkou žalobkyně předjel mastera lotu, na fotografiích je vidět dlouhá ohrada, kterou zřejmě na první pohled nelze objet. Video nahrávka (fotky) se věnuje památce zesnulé matky žalobkyně. Objektivně není zřejmé, kdy byla fotodokumentace pořízena.
23. Z listiny označené jako „Podmínky účasti – XXX pro veřejnost 2016“ bylo zjištěno, že matka žalobkyně se u žalované přihlásila k účasti na XXX, objednala si zapůjčení koně, přihlásila se do lotu č. II (středně náročná jízda se skoky). E-mailem zaslaným žalovanou matce žalobkyně dne XXX2016 bylo potvrzeno zaplacení objednávky a byla sdělena nutnost disponovat bezpečnostním jezdeckým vybavením-přilba s tříbodovým úchytem, vysoká jezdecká obuv nebo pérka; doporučena bezpečnostní vesta a rukavice.
24. Z pitevní diagnózy NPK a.s. – XXX nemocnice vyplývá, že příčinou smrti matky žalobkyně byl úrazový šok při tupém poranění hrudníku. Při pitvě nebyla zjištěna žádná taková poranění, jejichž vznik by nebylo možno vysvětlit mechanismem pošlapání koněm.
25. Ze záznamu o výjezdu rychlé zdravotnické pomoci (RZP) Zdravotnické záchranné služby Pardubického kraje (ZZS) bylo zjištěno, že v den XXX RZP provedla výjezd k matce žalobkyně ve XXX hod., na místo dorazila ve XXX hod. Dle svědků spadla z koně, který na ni šlápl, helmu neměla. Před příjezdem RZP byla prováděna laická resuscitace, po příjezdu zdravotníků prováděna rozšířená resuscitace, podána medikace. Pacientku se nepodařilo oživit.
26. Na barevných fotografiích (Příloha A č.l. 94) je zřejmé, že matka žalobkyně v jezdecké přilbě jede na koni, kterého drží za uzdu. V porovnání s jinou jezdkyní nemá přes jezdecké sako viditelně nasazenou bezpečnostní vestu.
27. Svědek XXX (XXX žalobkyně) si všiml, že kůň žalobkyně byl větší, neklidnější, přinesené sedlo na koně bylo malé. Z kočáru viděl, že matka žalobkyně při skoku z koně spadla, zachytila se nohou do třmenu a spadla na zem. Kůň na ni dupal. Na místě byl dron, který mohl jízdu natáčet.
28. Svědek XXX vypověděl, že kůň žalobkyně byl vysoký, měla problém dostat na něj sedlo, které velikostně nesedělo. Kůň působil neklidně, stavěl se na zadní. Matka žalobkyně spadla těsně po doskoku, zachytila nohou v třmenu, kůň ji táhnul, poté spadla na zem. Svědek zaregistroval okolo létající dron, asi ve výšce 10 metrů, který některé koně plašil.
29. Z odborného vyjádření a výslechu soudního znalce MVDr. Jaroslava Dražana vyplynulo, že XXX je akce pořádaná pro veřejnost se zapůjčenými koňmi. Při organizaci akce a při samotné jízdě je třeba reflektovat charakter koní, jejich stádové pudy, výcvik, místo ustájení a okolnost, zda jsou tyto koně zvyklí na vzájemnou součinnost. Koně se musí navzájem respektovat, což je třeba v každém jednotlivém případě daného koně a jezdce před začátkem akce ověřit. Za problematiku nepovažoval znalec to, že pro danou akci byli použiti takzvaní XXX, což jsou koně spíše záprahoví. Pokud tyto koně prošli základním a nadstavbovým výcvikem pro jízdu pod sedlem. Jde o koně, kteří se rádi podřídí, pro danou akci jsou vhodní. Z výpovědi uvedeného znalce odvolací soud zjistil, že pro klidný průběh akce je namístě, aby byly vyloučeny veškeré rušivé elementy, které by mohly být impulsem pro případné reflexní náhlé reakce koní včetně útěku. Takovým vnějším

impulsem může být i přítomnost nízko letícího dronu s případnými zvukovými doprovody náhlého charakteru. Znalec připustil, že pohybující se dron v konstantní výšce na stálém místě by nemusel být problémem. Ve vztahu k výstroji matky žalobkyně a postroji koně znalec na základě předložených fotografií zachycujících okamžiky před zahájením akce neshledal známky nevhodnosti. S ohledem na zjištěné okolnosti nelze považovat za nevhodné ani v kurzu existující překážky a počet jezdců účastnících se daného lotu.

30. V dané věci bylo prokázáno, že žalovaná byla ke dni vzniku škody vlastnící klisny a matka žalobkyně zemřela proto, že ji klisna pošlapala. Existuje zde příčinná souvislost mezi působením zvířete a újmou primární poškození. Úmrtí matky žalobkyně způsobilo duševní útrapy, tedy nemajetkovou újmu, kterou je podle § 2959 o.z. povinen odčinit škůdce. Tím je podle § 2933 o.z. vlastník zvířete (společně s ním osoba, jíž bylo zvíře svěřeno), neboť jde o újmu způsobenou zvířetem. Protože vlastník a osoba, jíž bylo zvíře svěřeno, odpovídají za škodu společně a nerozdílně, může poškozený požadovat náhradu celé újmy po kterémkoli z nich, tedy i po vlastníku. Jezdkyni bylo v daném případě namísto pokládat za osobu, jejímuž dohledu bylo zvíře svěřeno vlastníkem, byť šlo o svěřeni dočasné a za úplatu. Jezdkyně proto byla osobou společně a nerozdílně odpovědnou s vlastníkem za škodu způsobenou zvířetem třetím osobám, protože však byla současně primární poškozenou, její odpovědnost se neuplatní. V závislosti na prokázaných okolnostech vzniku újmy by mohla mít vliv jen při hodnocení případné spoluúčasti jezdkyně na vzniku újmy. Podle § 2934 o.z. se vlastník zvířete zproští své odpovědnosti, prokáže-li, že při dozoru nad zvířetem nezanedbal potřebnou pečlivost, anebo, že škoda by vznikla i při vynaložení potřebné pečlivosti. Existenci okolností svědčících pro zproštění odpovědnosti je povinen tvrdit a prokázat vlastník zvířete (žalovaná). Odpovědnost vlastníka zvířete podle § 2933 o.z. ovšem dále může být limitována, či vyloučena, bude-li prokázáno, že na vzniku škody se zčásti nebo zcela podílely okolnosti přičitatelné poškozenému (§ 2918 o.z.).
31. Soud setrval na právní kvalifikaci projednávané věci podle § 2933 a § 2934 o.z. Za rozhodující pro věc považoval, zda se žalované zdaří prokázat existenci liberačního důvodu (tedy, že žalovaná nezanedbala potřebnou pečlivost, anebo že by škoda vznikla i při vynaložení potřebné pečlivosti).
32. Na základě provedených důkazů soud shledal, že žalovaná v rámci plnění prevenční povinnosti nepostupovala s potřebnou pečlivostí. Nepodcenila sice organizaci akce co do počtu koní, překážek a samotného kurzu (jízdni dráhy). Došlo k podcenění situace ve vztahu k dronu natáčejícímu průběh akce. Před soudem jeho přítomnost potvrdili svědci (XXX) žalobkyně i XXX žalované, který uvedl, že v roce 2016 žalovaná požádala provozovatele dronu o pořízení záznamu. Znalec potvrdil, že přítomnost takového zařízení mohla být impulsem pro nenadálé a nepředvídatelné chování koně. Za vynaložení veškeré potřebné pečlivosti ze strany žalované lze považovat jedině zajištění toho, aby dron nerušil průběh a bezpečnost akce (jízdy, koně, jezdce).
33. Žalovaná za dané situace odmítá mimosoudní jednání se žalobkyní. Přes poučení soudem setrává na své argumentaci a fakticky neakceptuje koncepci objektivní odpovědnosti. Povinnosti k náhradě újmy způsobené zvířetem podle § 2933 o.z. se vlastník nemůže zprostit vůbec; povinnosti k náhradě újmy způsobené domácím zvířetem podle § 2934 o.z., což je řešený případ, se vlastník zproští jen za velmi přísných a omezených podmínek. Objektivní odpovědnosti podle § 2934 o.z. se škůdce zproští jen vynaložením potřebné pečlivosti, kterou je třeba vnímat jako absolutní eliminaci rizik, tedy nelze podstupovat ani přiměřené riziko. Nelze přehlédnout, že předmětné akce se účastnili zájemci z řad veřejnosti s koněm přiděleným, kteří měli různou míru zkušeností. Podstatné pro řešenou věc je, že žalovaná neprojevila potřebnou pečlivost, když neodstranila veškerá potenciální rizika.

34. S ohledem na zřejmou přítomnost dronu, ohledně kterého žalovaná přes poučení neprokázala, že učinila všechna nezbytná opatření pro to, aby výskyt dronu neměl žádný vliv na průběh XXX, soud dospěl k závěru, že došlo k zanedbání potřebné pečlivosti. Protože domácí zvíře ve vlastnictví žalované usmrtilo matku žalobkyně, je dána příčinná souvislost mezi chováním zvířete a úmrtím. Podle § 2933 a § 2934 o.z. byla žalobkyni způsobena nemajetková újma spočívající ve ztrátě osoby blízké (srov. § 2959 o.z.). Základ nároku je proto dán.
35. Podle § 2951 odst. 2 o.z. se nemajetková újma se odčiní přiměřeným zadostiučiněním. Zadostiučinění musí být poskytnuto v penězích, nezajistí-li jeho jiný způsob skutečné a dostatečně účinné odčinění způsobené újmy.
36. Podle § 2959 o.z. při usmrcení nebo zvláště závažném ublížení na zdraví odčiní škůdce duševní útrapy manželu, rodiči, dítěti nebo jiné osobě blízké peněžitou náhradou vyvažující plně jejich utrpení. Nelze-li výši náhrady takto určit, stanoví se podle zásad slušnosti.
37. Při stanovení výše peněžité náhrady jakožto přiměřeného zadostiučinění má především soud za to, že je iluzorní stanovit peněžitou náhradou plně vyvažující utrpení osoby pozůstalé, proto je třeba přistoupit ke stanovení peněžité náhrady podle zásad slušnosti, a to dle kritérií stanovených rozsudkem Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 894/2018 ze dne 19. září 2018, uveřejněným pod č. 85/2019 ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, viz právní věta: Při určení výše náhrady za duševní útrapy spojené s usmrcením osoby blízké je třeba zohlednit okolnosti jak na straně pozůstalého, tak i na straně škůdce. Na straně pozůstalého je významná zejména intenzita jeho vztahu se zemřelým, věk zemřelého a pozůstalých, případná existenční závislost na zemřelém a případná jiná satisfakce (jako např. omluva, správní postih škůdce či jeho trestní odsouzení), která obvykle není sama o sobě dostačující, její poskytnutí však může mít vliv na snížení peněžitého zadostiučinění. Zohlednit lze rovněž, byl-li pozůstalý očitým svědkem škodní události, byl-li s jejími následky bezprostředně konfrontován či jakým způsobem se o nich dozvěděl. Kritéria odvozená od osoby škůdce jsou především jeho postoj ke škodní události, dopad události do jeho duševní sféry, forma a míra zavinění a v omezeném rozsahu i majetkové poměry škůdce, které jsou významné pouze z hlediska toho, aby výše náhrady pro něj nepředstavovala likvidační důsledek. Požadavek srovnání výše náhrad přiznaných v některých případech zásahů do práva na čest, důstojnost, popřípadě soukromí veřejně známých osob ze strany informačních médií a v případech jiných zásahů do osobnostních práv nelze mechanicky vykládat tak, že by náhrada za usmrcení osoby blízké měla být vždy vyšší než náhrada za zásah do jiných osobnostních práv. Za základní částku náhrady, modifikovatelnou s užitím zákonných a judikaturou dovozených hledisek, lze považovat v případě nejbližších osob (manžel, rodiče, děti) dvacetinásobek průměrné hrubé měsíční nominální mzdy na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství za rok předcházející smrti poškozeného. Průměrná hrubá měsíční nominální mzda za rok předcházející smrti matky žalobkyně, tedy za rok 2015, činila podle sdělení Českého statistického úřadu částku 26 467 Kč, za základní částku (dvacetinásobek) je tak třeba považovat 529 340 Kč.
38. K dopadu smrti matky do osobní sféry žalobkyně bylo z výsledku žalobkyně zjištěno, že před předmětnou událostí žalobkyně žila s matkou a se sestrou, rodiče byli rozvedeni. V době nehody bylo žalobkyni 18 let, po smrti zařizovala vyklizení bytu, pohřeb matky. Měly k sobě hodně blízko, matka žalobkyni pomáhala i s učením ztíženým dyslexií, se vším se jí mohla svěřit, byla to vlastně její nejlepší kamarádka. Po smrti matky žalobkyně navštěvovala psycholožku, musela se o sebe starat sama, 14-letá sestra šla do péče otce. Žalobkyně nebyla v důsledku psychických problémů schopna dokončit maturitní studium a musela přestoupit na nematuritní obor. Matka se narodila v roce XXX, v době úmrtí jí bylo XXX let. Povaha vztahu žalobkyně a její matky nebyla v průběhu řízení zpochybněna ani sporována. Navrhovaný důkaz o potratu žalobkyně prováděn nebyl, neboť soud měl za to, že drtivý dopad smrti matky do osobní sféry žalobkyně byl prokázán dostatečně.

39. Pro srovnání soud konstatuje, že dle databáze judikatury k náhradě újmy na zdraví (*dostupné na: <https://www.datanu.cz>*)

Krajský soud v Hradci Králové rozhodnutím sp. zn. XXX ze dne XXX potvrdil rozhodnutí Okresního soudu v Trutnově sp. zn. XXX, kterým soud přiznal manželu a každému z potomků částku 480 000 Kč; dovolání bylo odmítnuto.

Okresní soud Praha - východ přiznal v rámci rozhodnutí sp. zn. XXX ze dne XXX manželu 500 000 Kč, ekonomicky závislým dcerám 500 000 Kč a ekonomicky nezávislé dceři 450 000 Kč.

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci v rozhodnutí ze dne XXX, sp. zn. XXX, přiznal každé z dcer částku 500 000 Kč, manželu částku 750 000 Kč, když za významnou okolnost označil zjištění, že manžel byl osobně přítomen nehodě a vyřizoval pohřeb; dovolání bylo odmítnuto.

Krajský soud v Českých Budějovicích změnil rozhodnutím sp. zn. XXX ze dne XXX rozhodnutí Okresního soudu v Táboře sp. zn. XXX tak, že přiznal manželu částku 1 000 000 Kč s tím, že za významnou okolnost označil zjištění, že je nemohoucí, na zemřelou byl zcela odkázán; potomkům, kteří převzali péči o nemohoucího otce, přiznal 600 000 Kč a synovi, který nepřevzal tuto povinnost, 500 000 Kč; zvláštní okolností tohoto případu bylo i to, že byl řidič opilý a aniž by se hodnověrně přesvědčil o stavu poškozené, z místa nehody odešel.

Obvodní soud pro Prahu 1 v rozhodnutí sp. zn. 30 C 14/2015 ze dne 5. ledna 2016 přiznal v případě obdobně bezohledné reakce opilého řidiče druhovi částku 1 500 000 Kč s tím, že základní částku 500 000 Kč ztrojnásobil s ohledem na postoj škůdce, medializaci okolností smrti zemřelé, jakož i s ohledem na skutečnost, že druh byl několik minut po smrti partnerky osobně přítomen na místě nehody.

Okresní soud ve Znojmě v rozhodnutí sp. zn. XXX ze dne XXX přiznal druhovi 500 000 Kč s tím, že se zemřelou vychovávali nezletilou dceru a nezletilé dceři (8 let) přiznal XXX Kč.

Okresní soud v Rakovníku v rozhodnutí sp. zn. XXX ze dne XXX přiznal matce usmrcené 25-leté ženy 750 000 Kč s tím, že tato byla jediným dítětem pozůstalé a škůdce se omluvil a vyjádřil nad svým činem hlubokou lítost.

Ve věci Obvodního soudu pro Prahu sp. zn. 11 C 209/2015 dospěl Nejvyšší soud v rozhodnutí sp. zn. 25 Cdo 3463/2018 ze dne 24. dubna 2019 k závěru, že v případě usmrcené 43 leté ženy odpovídají částky, které plnila pojišťovna pozůstalým (matce a otci každému 750 000 Kč, 35 leté sestře 500 000, 10-leté dceři, které zemřeli oba rodiče, na nichž byla finančně závislá, XXX Kč).

40. Soud vycházel ze základní částky 529 340 Kč a posuzoval následující kritéria. Na straně pozůstalé žalobkyně zohlednil, že intenzita vztahu s matkou byla vysoká, žily spolu a byly si blízké. Matka zemřela v produktivním věku, žalobkyně byla studentka, musela se naučit postarat se o sebe. Ač byla žalobkyně čerstvě zletilá, o matku beze sporu přišla velmi předčasně. Existenční závislost na matce nebyla tvrzena, žalobkyně ani neuváděla, zda jí byla přiznána sirotčí podpora. Žalobkyně byla osobně přítomna nehodě, která měla za následek smrt její matky. Proto soud shledal vysokou a kladnou intenzitu vztahu mezi žalobkyní a její matkou, a traumatizující zážitek při samotné nehodě, čemuž by v obecné rovině odpovídala náhrada výrazně převyšující základní částku. K výraznému zvýšení však nepřistoupil z důvodů na straně žalované škůdkyně. Je třeba zohlednit, že na straně žalované absentuje zavinění, žalovaná přímo smrt žalobkyně nezpůsobila, je však za ni odpovědná s ohledem na objektivní odpovědnost za újmu způsobenou vlastněným zvířetem. Provedeným dokazováním bylo zjištěno, že žalovaná zaslala kytici na pohřeb matky žalobkyně a na svých stránkách vyjádřila rodině zemřelé upřímnou soustrast. Tento skutkový stav kontrastuje s jinými případy náhrady nejbližším osobám (*manžel, rodiče, děti*), kdy zcela bezohlednému škůdci byla uložena povinnost náhrady ve výši trojnásobku základní částky a škůdcům, kteří projeví lítost a sebereflexi nad svým zaviněným chováním, byla uložena sankce ve výši základní částky až dvojnásobku základní částky. Při respektování závazného právního názoru Nejvyššího soudu ČR a po doplněném dokazování soud přihlédl ke spoluzavinění primární poškozené v dané věci (§ 2918 o.z.). Existence (přítomnost) dronu při konání XXX v roce 2016 byla nade vší pochybnost

prokázána, zejména výpovědí svědků XXX, XXX a XXX žalované XXX. To, že přítomnost dronu, zejména v nižší výšce, může ovlivnit chování koní (stádový pud, individuální záležitost) potvrdili odborníci, jmenovitě znalec MVDr. Dražan a svědek XXX. V návaznosti na poučení poskytnuté soudem (§ 118a o.s.ř.) bylo na žalované, aby prokázala, že učinila vše, aby výskyt dronu neměl žádný vliv na průběh jízdy a aby uvedla, z jakých důvodů je přesvědčena, že by ke škodě došlo, i kdyby vynaložila veškerou pečlivost k zajištění dozoru nad klisnou, kterou na ní lze požadovat. Bylo na žalované, aby v zájmu své liberace prokázala, jakým konkrétním způsobem zajistila, aby dron nemohl koně rušit, což se jí z pohledu soudu nepodařilo. Subjekt žalované nebyl schopen dohledat a předložit soudu předmětný (poptávaný) záznam pořízený dronem (či jiný relevantní doklad) od firmy, která záběry dronem pořizovala. Takový důkaz by byl zajisté způsobilý mnoho sporných otázek osvětlit. Absence důkazu při koncepci objektivní odpovědnosti a nutnosti liberace pak musí jít logicky k tíži žalované.

41. Soud podotýká, že vědomé převzetí kontroly nad zvířetem a vystavení se rizikům s tím spjatým lze pokládat za významnou skutečnost při posuzování odpovědnostních vztahů. Je-li osoba, již bylo zvíře svěřeno, sama primárním poškozeným, pak bude namíste uvedené zohlednit při rozvržení rozsahu odpovědnosti za vzniklou újmu, zejména při úvaze o aplikaci § 2918 o.z. Žalovaná upozornila (mailem dne XXX. 2016) matku žalobkyně o nutnosti bezpečnostního jezdeckého vybavení tzn. přilby s třibodovým úchytem, doporučena byla bezpečnostní vesta, kterou jiní jezdci dle fotodokumentace měli. Příčinou smrti matky žalobkyně byl úrazový šok při tupém poranění hrudníku odpovídající mechanismu pošlapání koněm. Svědek XXX (osoba s 20-letou praxí na pozici XXX), který pád poškozené viděl z cca 40 m, potvrdil, že po přeskočení překážky udělala kobyla hrb, vyhodila poškozenou ze sedla, ta tento moment „neuseděla“, neudržela se v sedle, držela otěže i v době, kdy na ní kobyla šlápl. Jezdci byli před jízdou poučeni o bezpečnosti, včetně pokynu pustit se otěže v případě pádu. Vzhledem k uvedenému soud dospěl k závěru o spoluvinně primární poškozené, která pokud by dodržela všechna doporučení a pokyny pořadatele, tedy konkrétně by použila ochrannou vestu a koně pustila včas, mohla fatálnímu následku (vážnému zranění – smrti) předejít.
42. Ze všech popsanych důvodů soud žalobě vyhověl a uložil žalované, aby žalobkyni zaplatila peněžitou náhradu nemajetkové újmy, kterou dle své úvahy s přihlédnutím ke všem zjištěným okolnostem a rozhodovací praxi soudů stanovil na částku 400 000 Kč, jakož i zákonný úrok z prodlení podle § 1970 o.z. a § 2 nařízení vlády č. 351/2013 Sb., od data následujícího po dni podání žaloby. Ve zbývajících částech žaloby zamítl.
43. O nákladech řízení rozhodl soud dle § 142 odst. 3 o.s.ř. Žalobkyně měla ve věci jen částečný úspěch, když rozhodnutí záviselo na úvaze soudu. Soud proto přiznal žalobkyni, která žalované zaslala předžalobní výzvu dle § 142a odst. 1 o.s.ř., plné právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení a vycházel ze skutečně přiznané částky 400 000 Kč, tedy celkem 275 130 Kč. Podle § 7 odst. 6 ve spojení s § 9a odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, činí odměna advokáta za jeden úkon právní služby 9 900 Kč. Žalobkyni náleží odměna advokáta za 26 úkonů právní služby (*převzetí a příprava zastoupení, předžalobní výzva, účast při jednání ve dnech 25. 6. 2019, 16. 6., 6. 10., 22. 12. 2020, 16. 2. 2021, 22. 2., 21. 6., 21. 7., 24. 11., 20. 12. 2022, 13. 6. 2023, 14. 1., 27. 2. a 20. 5. 2025, podání ze dne 21. 1. 2020, 16. 2., 23. 3. 2021, 13. 12. 2022, 2. 3., 15. 6., 30. 10. 2023, 18. 2., 5. 3., 20. 5. 2025; pro úplnost soud dodává, že při podání žaloby a podání 21. 2. a 24. 4. 2019 advokátem zastoupena nebyla, závěrečný návrh ze dne 14. 7. 2022 byl obsahově totožný se závěrečným návrhem ze dne 16. 2. 2021, podání ze dne 19. 12. 2022 pak soud nepovažoval za účelné*) po 9 900 Kč, celkem 257 400 Kč, paušální náhrada 8 700 Kč podle § 13 odst. 4 vyhlášky (300 Kč za každý úkon učiněný do 31. 12. 2024 x 20, 450 Kč za každý úkon učiněný po 1. 1. 2025 x 6), a cestovné 9 030 Kč za 32 jízd po 237 Kč, za 6 jízd po 241 Kč Brno-Pardubice a zpět dle předložené vlakové jízdenky. Advokát není

podle aplikace ARES Ministerstva financí plátcem DPH, žalobkyně taktéž neplatila soudní poplatek vzhledem k osobnímu osvobození podle § 11 odst. 2 písm. d) zákona č. 549/1991 Sb. Podle § 149 odst. 1 o.s.ř. jsou žalovaná a vedlejší účastnice povinny náklady uhradit k rukám advokáta.

44. Státem zálohované znalečné činilo celkem 3 650 Kč (*příznáno odvolacím soudem dne 23. 6. 2022*). Podle § 148 odst. 1 o.s.ř. soud uložil účastníkům, aby státu nahradili náklady podle rozsahu neúspěchu ve věci, tedy žalobkyně v rozsahu 60 % (2 190 Kč) a žalovaná a vedlejší účastnice společně a nerozdílně v rozsahu 40 % (1 460 Kč). Soud si je vědom toho, že na žalobkyni se vztahuje osobní osvobození od soudních poplatků dle § 11 odst. 2 zákona č. 549/1991 Sb., dospěl však k závěru, že z hlediska uložení povinnosti nahradit náklady státu nemá toto osvobození významu, když žalobkyně nebyla osvobozena od soudních poplatků ve smyslu § 138 o.s.ř. Aplikace § 142 odst. 3 o.s.ř. se pak vztahuje pouze na otázku náhrady nákladů řízení mezi účastníky, nikoliv státu.
45. Žalobkyně je jako navrhovatelka podle § 11 odst. 2 písm. d) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění účinném ke dni zahájení řízení, osvobozena od placení soudního poplatku. Podle § 2 odst. 3 zákona o soudních poplatcích přešla poplatková povinnost na žalovanou a vedlejší účastnici. Soudní poplatek by činil 50 000 Kč za podanou žalobu (položka 1, bod 1 písm. b/ Sazebníku soudních poplatků) a 50 000 Kč za podané odvolání (položka 22 bod 1 písm. a/), přičemž žalované a vedlejší účastnici byl uložen k zaplacení společně a nerozdílně soudní poplatek v rozsahu jejich neúspěchu ve věci (40 %) tzn. 20 000 Kč.
46. Lhůta k plnění byla stanovena podle § 160 odst. 1 věta před středníkem o.s.ř.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání ke Krajskému soudu v Hradci Králové - pobočce v Pardubicích do 15 dnů od doručení písemného vyhotovení tohoto rozhodnutí, a to písemně ve dvojím vyhotovení prostřednictvím Okresního soudu v Pardubicích.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Pardubice 29. května 2025

JUDr. Lukáš Kratochvíl v.r.
soudce

USNESENÍ

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Jana Ducháčka a soudců JUDr. Ivy Trávníčkové, Ph.D., a Mgr. Jiřího Kopeckého ve věci

žalobkyně: **XXX**, narozená dne XXX
bytem XXX
zastoupená advokátem Mgr. Jiřím Pernicou
sídlem Zvěřinova 1277/11a, Brno

proti
žalované: **Národní hřebčín Kladruby nad Labem, státní příspěvková
organizace**, IČO 72048972
sídlem Kladruby nad Labem 1, Kladruby nad Labem
zastoupená advokátem Mgr. Jiřím Schüllerem, LL.M.
sídlem U Sluncové 666/12a, Praha 8

za účasti
vedlejší účastnice
na straně žalované: **Generali Česká pojišťovna a.s.**, IČO 45272956
sídlem Spálená 75/16, Praha 1

o náhradu nemajetkové újmy ve výši 1 000 000 Kč s příslušenstvím,

k odvolání žalované proti rozsudku Okresního soudu v Pardubicích z 29. 5. 2025, č. j. 23 C 291/2018-445,

takto:

- I. Rozsudek okresního soudu se v odvoláním napadených výrocích pod body I, IV, V a VI **potvrzuje**.
- II. Rozsudek okresního soudu se v dalším odvoláním napadeném výroku pod bodem III **mění** tak, že žalovaná a vedlejší účastnice na straně žalované jsou povinni společně a nerozdílně nahradit žalobkyni k rukám jejího advokáta náklady za řízení před soudem prvního stupně ve výši 277 530 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Žalovaná a vedlejší účastnice na straně žalované jsou povinni společně a nerozdílně nahradit žalobkyni k rukám jejího advokáta náklady odvolacího řízení ve výši 21 982 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Okresní soud shora uvedeným rozsudkem částečně vyhověl požadavku žalobkyně a zavázal žalovanou k povinnosti zaplatit žalobkyni částku 400 000 Kč s úrokem z prodlení z této částky ve výši 9 % ročně za dobu od 18. 10. 2018 do zaplacení, to vše v třídní lhůtě splatnosti (výrok I), zamítl zbylou část požadavku žalobkyně na zaplacení dalších 600 000 Kč s úrokem z prodlení z této částky ve výši 9 % ročně za dobu od 18. 10. 2018 do zaplacení (výrok II), žalovanou a vedlejší účastnici na straně žalované zavázal k povinnosti společně a nerozdílně nahradit žalobkyni k rukám jejího zástupce Mgr. Jiřího Pernici náklady řízení v částce 275 130 Kč do tří dnů od právní moci tohoto výroku rozsudku (výrok III), žalobkyni zavázal k povinnosti nahradit České republice na účet Krajského soudu v Hradci Králové státem zálohované znalečné v částce 2 190 Kč v třídní lhůtě splatnosti (výrok IV), žalovanou a vedlejší účastnici na její straně zavázal k povinnosti společně a nerozdílně nahradit České republice na účet Krajského soudu v Hradci Králové státem Shodu s prvopisem potvrzuje Ing. Šárka Rokytová.

zálohované znalečné v částce 1 460 Kč v třídní lhůtě splatnosti (výrok V) a žalovanou zavázal k povinnosti zaplatit České republice na účet Okresního soudu v Pardubicích soudní poplatek za žalobu v poměrné výši 20 000 Kč a soudní poplatek za odvolání v poměrné výši 20 000 Kč, to vše v třídní lhůtě splatnosti od právní moci tohoto rozsudku (výrok VI).

2. Takto okresní soud rozhodl o žalobním požadavku žalobkyně o poskytnutí peněžité náhrady vyvažující její psychické utrpení v souvislosti se smrtelným úrazem její XXX, paní XXX, která se dne XXX 2016 účastnila takzvané XXX pořádané žalovanou (akce byla žalovanou pořádána za úplatu a na zapůjčeném koni), při níž kolem XXX hodin se po přeskočení jedné z překážek neudržela v sedle, spadla a následně byla koněm pošlapána, a v důsledku toho zemřela. Žalobkyně, jako XXX XXX, tímto smrtelným úrazem utrpěla osobní újmu se zásahem do jejího rodinného života, do práva na její nerušený psychický a sociální vývoj s nemožností, aby se její XXX podílela na jejím soukromém životě. Žalobkyně svůj nárok na poskytnutí peněžité náhrady odvíjela od názoru o odpovědnosti žalované, která XXX organizovala a poskytla pro ni i koně, když zanedbala potřebnou pečlivost související s konáním dané akce. Konkrétně na počátku řízení žalobkyně tvrdila, že žalovaná zanedbala potřebnou pečlivost mimo jiné tím, že bylo pro její XXX poskytnuto pro účely jízdy nesprávné sedlo, byl jí poskytnut příliš velký a nezkušený kůň, tento kůň jevil značnou míru nervozity, pro účely jízdy a celé akce byly na místě přítomni černí a bílí koně, v areálu se nenacházel sanitní vůz a na místě, a to i v době jízdy, prolétával dron, který zvyšoval nervozitu koní. Přestože XXX žalobkyně byla zkušenou jezdkyňou, měla pro danou akci potřebnou výbavu, je to žalovaná, která nese objektivní odpovědnost za daný smrtelný úraz a měla by tak žalobkyni poskytnout odpovídající peněžitou náhradu.
3. Procesní obrana žalované byla vystavěna na argumentaci, že všem účastníkům akce pořádané žalovanou byly poskytnuty před jízdou potřebné pokyny z pohledu výbavy a průběhu jízdy, kůň přidělený matce žalobkyně byl zkušený, kurz XXX jel již opakovaně, před jízdou nevykazoval žádné zvláštnosti v chování, byl řádně vybaven potřebnou výstrojí včetně odpovídajícího sedla a byl v dobrém fyzickém i psychickém stavu. Kurz jízdy byl řádně upraven a uzpůsoben dané akci. Žalovaná rovněž připomněla, že XXX žalobkyně před akcí podepsala prohlášení, že se akce účastní na vlastní riziko, že jako zkušená jezdkyňou by v případě nedostatečné nebo nevyhovující výstroje, anebo při nevhodném koni, na tyto okolnosti jistě upozornila a jízdou se neúčastnila. Pracovníci žalované pak před jízdou prováděli kontrolu ustrojení jezdců a sedláni koní a při těchto prvních úkonech by jistě rozpoznali někoho, kdo s koněm nemá zkušenosti a není schopen jízdy. Žalovaná tak odmítla, že by zanedbala potřebnou pečlivost při konání dané akce a tím se tak zprostila případné objektivní odpovědnosti.
4. Vedlejší účastnice na straně žalované se k procesnímu postoji žalované připojila.
5. O nároku žalobkyně jak okresní soud, tak i krajský soud v minulosti jednaly a rozhodovaly, když krajský soud svým předchozím rozsudkem z 20. 6. 2023, č. j. 23 Co 77/2023-346, potvrdil rozsudek okresního soudu o nárocích žalobkyně, tedy o přisouzení částky 600 000 Kč s úrokem z prodlení z této částky od 18. 10. 2018 do zaplacení; ve zbylé části požadavku žalobkyně na přisouzení další částky 400 000 Kč odvolání podáno nebylo a v této části zůstal rozsudek soudu prvního stupně odvoláním nenapaden, a tedy stal se pravomocným. V této souvislosti budiž připomenuto, že pokud soud prvního stupně v nynějším rozsudku rozhodoval o přisouzení nároku žalobkyně v původně uplatněné částce 1 mil. Kč, šlo v tomto směru o rozhodnutí, co do rozhodnutí o zamítnutí částky 400.000 Kč, nesprávné, neboť k projednání a rozhodnutí zůstávala pouze částka 600 000 Kč, a pokud soud prvního stupně nakonec vyhověl a přisoudil žalobkyni částku 400 000 Kč, měl zamítnout ve výroku pod bodem II již jen požadavek žalobkyně na částku dalších 200 000 Kč. Tato dílčí nesprávnost však neměla vliv na průběh odvolacího řízení, žalobkyně se proti výroku pod bodem II nebránila odvoláním a odvolacím soudem byl přezkoumáván pouze výrok pod bodem I.

6. Odvolací soud ve shora zmíněném předchozím rozsudku z 20. 6. 2023, č. j. 23 Co 77/2023-346, především akceptoval skutkové závěry soudu prvního stupně o tom, že XXX žalobkyně, paní XXX, skutečně při konání XXX pořádané žalovanou v roce 2016 utrpěla smrtelný úraz, přičemž o příčině smrti nebyly a nejsou pochybnosti, kdy i s ohledem na pitevní zprávu z oddělení soudního lékařství Nemocnice Pardubického kraje, a.s. z XXX 2016 bylo nepochybné, že paní XXX utrpěla taková poranění, jejichž vznik není možné vysvětlit jiným mechanismem, než pošlapání koněm; odvolací soud tehdy odmítl pochybnosti žalované, že by snad úraz mohl být způsoben či ovlivněn jinou zdravotní příčinou.
7. Také akceptoval i právní názor soudu prvního stupně, že je třeba zabývat se odpovědností žalované z titulu objektivní odpovědnosti za škodu způsobenou zvířetem podle § 2933 a § 2934 o.z., za kterou žalovaná jako vlastníka koně a organizátora akce objektivně, tedy bez ohledu na zavinění, odpovídá s tím, že této objektivní odpovědnosti se může podle § 2934 o.z. zprostit, prokáže-li, že při dozoru nad zvířetem nezanedbala potřebnou pečlivost, anebo že by škoda vznikla i při vynaložení potřebné pečlivosti.
8. S ohledem na způsob procesní obrany žalované tak bylo třeba zabývat se tím, zda při organizaci XXX a v souvislosti s tím, že matce žalobkyně jí byla svěřena klisna XXX z vlastnictví žalované, nezanedbala potřebnou pečlivost. Otázka pečlivosti žalované, jako liberačního důvodu, byla otázkou odbornou z toho pohledu, jaká konkrétní opatření byla přiměřená a rozumná s ohledem na konkrétní situaci při pořádání XXX, aby byla provedena, aby došlo k minimalizaci možnosti vzniku újmy při této akci. Proto odvolací soud, stejně tak jako předtím soud prvního stupně, podle závazných pokynů odvolacího soudu, za relevantní pro své úvahy o potřebné pečlivosti ze strany žalované vycházel ze závěrů v řízení zpracovaného znaleckého posudku MVDr. Dražana (jeho odborné vyjádření z 18.1.2022 ve formě znaleckého posudku předložila nejprve sama žalobkyně na čl. 178 spisu a posléze za účelem doplnění jeho odborných závěrů jej při jednání dne 21.6.2022 v postavení znalce vyslechl odvolací soud). Na jeho odborných názorech odvolací soud pak vystavěl svůj konečný závěr o tom, že žalovaná nevynechala veškerou možnou pečlivost na minimalizaci rizika možnosti vzniku újmy, a to jednak proto, že žalovaná při konání akce umožnila přítomnost dronu pořizujícího videozáznam XXX a jednak proto, že před konáním samotné jízdy, již se účastnila XXX žalobkyně, žalovaná a její pracovníci neověřili schopnost XXX absolvovat jízdu a překážky na ní, když podle odborného názoru znalce se tak mělo stát alespoň krátkou jízdou s cvičným skokem.
9. Protože žalovaná, stejně jako vedlejší účastník na straně žalované, neprokázala první z možných liberačních důvodů, tedy že vynaložila veškerou možnou pečlivost při pořádání této akce (druhý z liberačních důvodů, tedy že by ke škodě došlo i při vynaložení potřebné pečlivosti, vůbec nebyl tvrzen), a protože žalovaná v průběhu řízení neposkytla žádné konkrétní tvrzení o tom, v čem konkrétně by snad XXX žalobkyně měla pochybit, měl za to, že žalovaná plně odpovídá za útrapy žalobkyně v souvislosti s úmrtím její XXX podle ust. § 2959 o.z. Akceptoval přitom soudem prvního stupně srozumitelně, podrobně a přesvědčivě podanou argumentaci o výši přisouzené částky 600 000 Kč s odkazem na relevantní judikaturu, zejména na rozhodnutí Nejvyššího soudu 25 Cdo 894/2018, uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod pořadovým číslem 85 ročníku 2019.
10. Dovolací soud rozsudkem z 24. 9. 2024, č. j. 25 Cdo 3486/2023-384, předchozí rozsudek krajského soudu z 30. 6. 2023, č. j. 23 Co 77/2023-346, a i rozsudek Okresního soudu v Pardubicích ze dne 20. 12. 2022, č. j. 23 C 291/2018-306, vyjma zamítavého výroku pod bodem II tohoto rozsudku, zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení. Nejvyšší soud akceptoval právní náhled na možnou objektivní odpovědnost žalované podle ust. § 2933 a § 2934 o.z., nesouhlasil ale s tím, jak soudy prvního a druhého stupně vyhodnotily naplnění možných liberačních důvodů.
11. Odlišně dovolací soud hodnotil odborné (skutkové) závěry týkající se vynaložení potřebné pečlivosti ze strany žalované v souvislosti s ověřením schopnosti XXX žalobkyně s jí svěřeným Shodu s prvopisem potvrzuje Ing. Šárka Rokytová.

koněm – klisnou XXX absolvovat XXX. Vycházel především z toho, že ověření schopnosti krátkou jízdou a zkušebním skokem bylo znalcem pouze doporučované (tedy nikoliv nutné), přičemž předchozí opakované absolvování trati koňmi by mělo být dostatečnou prevencí možných škod způsobených nezkušeností jezdce nebo špatnou přípravou koně. Navíc koně chování žalovanou jsou cvičeni k tomu, aby byli ovladatelní jakýmkoliv jezdce a nelze ani podle Nejvyššího soudu pominout obecně známou okolnost, že se jedná o proslule klidné a ovladatelné pracovní plemeno koní (využívané mimo jiné například pro služební účely u jízdni policie) a ošetřovatelé průběžně sledují vývoj povah a charakter jednotlivých koní s cílem vyloučit jakékoliv problematické chování. Navíc od jezdce, který se přihlásí k XXX na cizím (pronajatém koni) je pak namísto očekávat, že má určitou zkušenost v ovládání koně obecně, nejen koně vlastního, a že je schopen vyhodnotit, zda mu momentální rozpoložení koně umožňuje jeho spolehlivé ovládání, včetně například absolvování skoků. Ve výsledku tedy odvolacím soudem (na základě doporučení znalce) vyžadované ověření schopností absolvovat kurz XXX nespojoval se zanedbáním pečlivosti.

12. Jinak ale Nejvyšší soud přistoupil k otázce přítomnosti dronu, když v tomto směru se sice neztotožnil s názorem odvolacího soudu o tom, že již samotný výskyt dronu v areálu je důvodem pro závěr, že žalovaná nedostála povinnosti zajištění pečlivého dozoru nad koňmi, bez ohledu na to, kde se dron pohyboval a zda jej koně vůbec mohli vnímat, ale současně připustil názor, že dron obecně může za určitých okolností představovat potenciální podnět pro nežádoucí chování koní, a že přítomnost dronu na akci byla prokázána, a mělo by tak být na žalované, aby v zájmu své liberace prokázala, jakým konkrétním způsobem zajistila, aby dron nemohl koně rušit. V tomto směru zavázal odvolací, resp. i soud prvního stupně k tomu, aby byla žalovaná poučena a byl jí poskytnut prostor k tomu, aby takové dodatečné tvrzení bylo poskytnuto.
13. Nejvyšší soud zavázal pro účely pokračování v řízení v této věci soudy i k tomu, aby se zabývaly i druhým z liberačních důvodů zmíněných v ust. § 2934 o.z., tedy, že by ke škodní události došlo, i kdyby nevynaložila žalovaná veškerou možnou pečlivost; jakož pak i případnou spoluodpovědností samotné XXX žalobkyně na vzniku újmy podle ust. § 2918 o.z.
14. Soud prvního stupně, jemuž byla věc po zrušení rozsudku soudu prvního stupně i odvolacího soudu dovolacím soudem vrácena, v souladu s pokyny poskytl žalované prostor k tomu, aby tvrdila relevantní skutečnosti pro uplatnění liberačních důvodů ve smyslu ust. § 2933 a § 2934 a případně i okolnosti o spoluodpovědnosti XXX žalobkyně na vzniku nehodového děje. Po tomto doplnění ze strany žalované, resp. vedlejšího účastníka doplnil dokazování především výsledkem svědka XXX, výsledkem svědka XXX a doplňujících výsledků svědka XXX a účastnického výsledku XXX žalované XXX. Po tomto doplnění neměl důvod odchylovat se od předchozích závěrů s korekcemi provedenými Nejvyšším soudem a v návaznosti na jeho pokyny. Opětovně na základě provedeného dokazování dospěl k závěru, že žalovaná v rámci plnění prevenční povinnosti nepostupovala s potřebnou pečlivostí, nepodcenila sice organizaci akce co do počtu koní, překážek a samotného kurzu (jízdni dráhy), došlo ale k podcenění situace ve vztahu k dronu natáčejícího průběh akce, když jeho přítomnost při akci potvrdili svědci XXX, XXX i XXX žalobkyně XXX a současně i XXX žalované. Nadále rovněž vycházel z odborného názoru znalce Dražana, že přítomnost takového zařízení mohla být impulsem pro nenadálé a nepředvídatelné chování koně. Podle soudu prvního stupně žalovaná i přes poučení neprokázala, že by učinila všechna nezbytná opatření pro to, aby výskyt dronu neměl žádný vliv na průběh XXX, a tedy žalovaná odpovídá za nemajetkovou újmu, kterou utrpěla žalobkyně v souvislosti se ztrátou osoby blízké podle ust. § 2959 o.z. Tuto újmu opětovně stanovil ve výši 600 000 Kč podle zásad a kritérií stanovených rozsudkem Nejvyššího soudu, sp. zn. 25 Cdo 894/2018 z 19. 9. 2018, korigoval spoluzaviněním primární poškozené, která pro akci nebyla vybavena doporučovanou bezpečnostní vestou a řádně nedbala pokynu uděleného jí před jízdou, a to včas pustit otěže v případě pádu z koně. Tato opatření, resp. činnosti mohla podle názoru soudu prvního stupně fatálnímu následku předejít.

15. O nákladech, at' už mezi účastníky či ve vztahu k nákladům řízení státu a rovněž i o poplatkové povinnosti, soud prvního stupně rozhodl s ohledem na procesní úspěch toho, kterého z účastníků.
16. Proti rozsudku soudu prvního stupně se žalovaná opětovně včas odvolala a navrhovala, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně změnil a žalobu zcela zamítl a přiznal jí právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaná se snažila v odvolacím řízení tvrdit a prokazovat, že pokud na místě při pořádání XXX v roce 2016 byl přítomen dron, pak tomu tak bylo jen při slavnostním zahájení, a nikoliv při samotné jízdě. Rovněž vyjadřovala opakovaně názor o tom, že se dron navíc pohyboval ve výšce kolem 100 metrů, že koně jsou na drony zvyklí, nijak na ně nereagují, a že přítomnost dronu nemůže být okolností, která by mohla být kladena žalované k tíži z pohledu podcenění možných rizik při konání této akce. V této souvislosti se snažila zpochybnit odborní závěry znalce Dražana, a to závěry ze svědecké výpovědi XXX. Žalovaná také tvrdila, že skutečnou příčinou nehodového děje bylo to, že XXX žalobkyně se při jízdě neudržela v sedle, spadla, nepustila se včas oteží a tím došlo k jejímu pošlapání koněm a k úmrtí. To jsou okolnosti, které svědčí k naplnění druhého z liberačních důvodů, tedy že by ke škodě a ke smrtelnému úrazu XXX žalobkyně došlo i v případě, kdy by žalovaná nevynaložila veškerou možnou pečlivost. Opětovně žalovaná připomněla prohlášení XXX žalobkyně o tom, že se akce účastnila na vlastní nebezpečí.
17. Vedlejší účastník na straně žalované se připojil k argumentaci žalované a doplnil, že k úrazovému ději mohlo dojít, jakkoliv a kdykoliv i bez přítomnosti dronu či jiného, případně nevhodného, podnětu, když šlo ze strany XXX žalobkyně o nepřiměřenou reakci jezdčyně, která vyústila v její pád a smrtelný úraz.
18. Žalobkyně navrhovala potvrzení rozsudku soudu prvního stupně. Vyjádřila názor, že i po poskytnutí poučení a prostoru k poskytnutí tvrzení o tom, jaká žalovaná učinila opatření v souvislosti s přítomností dronu, aby ten nemohl mít vliv na průběh XXX, žalovaná nic takového netvrdila. Poukázala nicméně i na tu část výpovědi svědka XXX, která obsahovala jeho názor a doporučení o ověření schopnosti daného jezdce s daným koněm absolvovat XXX. Nepřímo se tak snažila otevřít opětovně otázku kooperace jezdčyně a koně a ověření schopnosti absolvovat kurz, která byla dovolacím soudem negativně uzavřena.
19. Odvolací soud projednal odvolání žalované, přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně a dospěl k následujícím závěrům.
20. Od počátku tohoto řízení v podstatě není sporu o tom, že při XXX pořádané žalovanou XXX žalobkyně na zapůjčeném koni utrpěla smrtelný úraz, kdy při překonávání jedné z překážek se neudržela v sedle, spadla, byla koněm pošlapána a při tom utrpěla úrazový šok s tupým poraněním hrudníku. Za této skutkové situace neměl správně soud prvního stupně, a to i v návaznosti na závěry dovolacího soudu, pochybnosti o primární odpovědnosti žalované jako vlastníka koně a provozovatele akce za vzniklou újmu ve smyslu ust. § 2933 o.z. s možností žalované, aby tvrdila a následně pak prokázala existenci liberačního důvodu ve smyslu ust. § 2934 o.z., tedy že 1/ při dozoru nad zvířetem nezanedbala potřebnou pečlivost, anebo 2/ že by škoda vznikla i při nevynaložení této potřebné pečlivosti. V této souvislosti odvolací soud připomíná, že bylo a je procesní odpovědností žalované, aby taková tvrzení k naplnění alespoň jednoho liberačního důvodu poskytla, a tato tvrzení prokázala; nelze tuto povinnost přenášet na žalobkyni. Případné nedostatečné tvrzení o existenci liberačního důvodu, nebo neprokázání takového tvrzení musí jít k tíži žalované. Totéž se pak týká i okolností přičitatelných poškozené podle ust. § 2918 o.z., které mohou objektivní odpovědnost žalované vyloučit, či případně limitovat. Sluší se v této souvislosti připomenout již dříve vyjádřený názor odvolacího soudu, že odkaz žalované na prohlášení XXX žalobkyně z XXX 2016 o tom, že se akce účastní na vlastní nebezpečí, a že případné škody nebudou kompenzovány, je prohlášením s ohledem na ust. § 2897 o.z. bezcenné a nemůže vyloučit ze zákona plynoucí odpovědnost žalované.

21. V návaznosti na závěry a pokyny dovolacího soudu soud prvního stupně při jednání dne 14. 1. 2025 poučil a vyzval žalovanou k poskytnutí tvrzení, jaká konkrétní opatření učinila pro to, aby výskyt dronu při pořádání XXX v roce 2016 neměl žádný vliv na jeho průběh. A současně, z jakých důvodů je přesvědčena, že by ke škodě došlo, i kdyby nevynaložila veškerou pečlivost k zajištění dozoru na klisnu XXX, kterou na ni bylo lze vyžadovat, a aby svá tvrzení prokázala. Současně pak soud prvního stupně žalovanou poučil o možnosti tvrdit okolnosti na straně primární poškozené, pokud se podílely na vzniku škody, nebo na jejím zvětšení ve smyslu § 2918 o.z. Žalovaná se po tomto poučení omezila na tvrzení, že dron sice na akci přítomen byl, nicméně nikoliv při samotné jízdě. Kromě toho žalovaná opakovala své argumenty ve snaze zpochybnit odborné názory znalce Dražana, o jeho názoru na vlivu dronu na průběhu XXX. Žalovaná až krátce před rozhodnutím ve věci poukázala na to, že XXX žalobkyně nepoužila pro jízdu doporučovanou bezpečnostní vestu a současně při pádu z koně se včas nepustila uzdy, což mohlo přispět k nehodovému ději. Z pohledu přítomnosti dronu a jeho případnému vlivu na bezpečnost průběhu XXX ale nemá ani nadále odvolací soud pochyby o tom, že je namístě vycházet z odborných závěrů znalce Dražana. Tento znalec nejprve pro žalobkyni zpracoval odborné vyjádření dne 18. 1. 2022 a následně podával v průběhu odvolacího řízení k věci znalecký posudek. V průběhu řízení byla ověřena jeho vysoká odborná způsobilost, praxe, publikační činnost, přičemž v předchozí fázi řízení nebyly ze strany účastníků ke způsobilosti znalce podávat znalecký posudek vznášeny námitky. K odborným závěrům uvedeného znalce nebyly pochybnosti ani v průběhu podávání znaleckého posudku jak ze strany účastníků, tak ze strany soudu, jím předkládané odborné závěry byly vždy podpořeny pochopitelnou a přesvědčivou argumentací. Snaha žalované až dodatečně zpochybnit znalce jsou účelové. I znalec Dražan ve vztahu k přítomnosti dronu při XXX připustil, že pohybující se dron v konstantní výšce na stálém místě by nemusel být problém, jinak by tomu bylo zejména v případě dronu letícího při nízké výšce s případnými zvukovými doprovody náhlého charakteru.
22. Bylo podle názoru odvolacího soudu na žalované, aby tvrdila a prokázala (tak jak to ostatně i vyžadoval Nejvyšší soud v rámci rušícího rozhodnutí) jaká konkrétní opatření žalovaná učinila k tomu, aby na místě XXX se nacházející dron nemohl být považován za takový podnět, který by v souvislosti se svým letem či zvukovým doprovodem mohl být zdrojem podnětu k nenadále reakci koně, o kterém mluvil znalec Dražan. Žalovaná však i přes konkrétní výzvu soudu prvního stupně neposkytla tvrzení o tom, jaké konkrétní opatření v této souvislosti bylo učiněno, že by subjekt, který dron provozoval, obdržel nějaké instrukce, že by ve vztahu k němu tu existovaly nějaké smluvní podmínky, které by ujednávaly, kdy, kde, v jaké výšce, v jakém směru, s jakými zvukovými doprovody se má dron pohybovat, či že by skutečně šlo o pořízení záznamu jen na zahájení akce v areálu žalovaného, a nikoliv při samotných jízdách. Z obsahu spisu a z průběhu řízení takové okolnosti nevyplývají, žalovaná se v průběhu řízení omezovala na obecná tvrzení o tom, že dron nemohl způsobit žádné pro koně nevhodné podněty, a zejména po rozhodnutí Nejvyššího soudu se žalovaná snažila přesvědčit soudy o tom, že dron se vlastně při XXX nenacházel, resp. se nacházel pouze v areálu při slavnostním zahájení. Takovou snahu odvolací soud považuje za účelovou, neodpovídající prvotnímu vyjádření XXX žalované a ani svědkům, kteří se o přítomnosti dronu na počátku řízení vyjadřovali (svědek XXX, XXX, XXX). Pokud XXX žalované, XXX, v rámci doplňujícího účastnického výslechu uváděl, že dron zaregistroval na nádvoří na seřadišti koní před jízdami, a to ve výšce klidně i 100 metrů, pak šlo o vyjádření rozporné s jeho původní výpovědí. V ní uváděl, že dron neviděl, neví, jak byl vysoko. V každém případě stvrzoval přítomnost dronu na místě za účelem pořízení záznamu z průběhu XXX. Obdobně je třeba hodnotit i výpověď svědka XXX, který vypověděl, že žádný dron, ať už v areálu, ale ani v průběhu samotné jízdy, nezaregistroval. Zejména v případě jízdy je to pochopitelné už proto, že šlo o takzvaného Mastera lotu, tedy jezdce nacházejícího se vpředu před ostatními jezdci, který ani nemohl vidět situaci za ním, neviděl ani pád XXX žalobkyně. Je tak současně vyloučeno, aby to byl právě on, který měl monitorovat průběh jízdy a při jakékoliv rizikové situaci ji zastavit. Ostatně

v původní výpovědi tento svědek výslovně vypověděl, že toho za sebou mnoho neviděl. Oproti tomu zejména svědek XXX potvrdil přítomnost dronu nejen na seřadišti ve výšce do 10 metrů, ale i při samotné jízdě, kde jej slyšel. Mál-li podle slov ředitele žalované dron pořizovat záznam z XXX, těžko si lze představit, že záznam měl být pořizován jen ze seřadiště na nádvoří, bez záznamu samotné jízdy. V takovém případě se dron nutně musel pohybovat nad jedoucími jezdci, přičemž žalovaná neprokázala opak.

23. Protože z průběhu dané XXX neexistuje žádný videozáznam, včetně videozáznamu z daného dronu či alespoň fotografie od něj, nelze zpětně objektivně a bez pochybností určit kdy, kde, v jaké výšce, odkud a kam se případně pohyboval a s jakým zvukovým doprovodem, pak tyto okolnosti musí jít k tíži žalované, kterou tíží břemeno tvrzení a důkazu o tom, že tu bylo učiněno takové opatření, které ve výsledku vedlo k vyloučení toho, že by tento zdroj negativních impulsů pro koně ve smyslu odborných závěrů znalce Dražana byly vyloučeny. Odvolací soud tak ani nadále nemá důvod korigovat své v minulosti vyjádřené názory, a v tomto ohledu naopak považuje závěry soudu prvního stupně za správné, odpovídající skutkovým zjištěním jak co do odborných názorů znalce Dražana, tak co do přítomnosti dronu na místě při konání XXX. Na tom nic nezměnila ani svědecká výpověď svědka XXX, který se jako svědek nepřipadně vyjadřoval k odborným otázkám. A pokud přesto odvolací soud připustí, že tento svědek se k těmto odborným otázkám vyjadřoval, pak v zásadě jeho závěry nekolidují s odbornými názory znalce Dražana na přítomnost dronu na akci. Shodně oba uváděli situace, kdy by přítomnost dronu na místě neměla být potenciálním rizikem, stejně tak ale i XXX potvrdil, že v případě pořádání obdobné akce s přítomností dronu by si on nastavil jasná pravidla, kdy, kde, v jaké výšce, se bude dron pohybovat, a pokud by toto nebylo respektováno, tak by přítomnost dronu na takové akci nepřipustil. Platí současně, že znalec Dražan nehodnotil, zda v případě XXX došlo k nějakým pochybením či nikoliv. Jeho odborný názor pracoval jen s tím, že přítomnost dronu na místě nedoporučoval, případně by vyžadoval kontrolu nad ním z pohledu vyloučení možnosti, aby mohl být zdrojem nenadálého podnětu k nepředvídatelné reakci koní.
24. Odvolací soud při těchto úvahách neměl důvod akceptovat návrh žalované na zpracování dalšího znaleckého posudku k otázce přítomnosti dronu a jeho případného vlivu na koně, neboť možná rizika připustil nejen znalec Dražan a i svědek XXX, a současně objektivně již nelze zjistit, kde se dron pohyboval; vedle toho ovšem ale žalovaná neposkytla žádné tvrzení a důkazy k tomu, že nějaká konkrétní opatření učinila, aby přítomnost dronu, byť potenciální, nemohla být považována za okolnost, která by mohla jen potenciálně mít vliv na chování koní a bezpečnost jezdců.
25. Závěry soudu prvního stupně u tom, že žalovaná v rámci plnění prevenční povinnosti nepostupovala s potřebnou pečlivostí, tak proto považuje odvolací soud za závěr správný, odpovídající v řízení správně zjištěnému skutkovému stavu a zejména tomu, že žalovaná řádně netvrdila a neprokázala první ze zmíněných liberačních důvodů. Pokud pak žalovaná se snažila tvrdit a prokazovat (až v průběhu řízení po zrušení rozsudku Nejvyšším soudem), že k nehodovému ději by došlo i při vynaložení potřebné pečlivosti, a s tím spojovala tvrzení o tom, že k pádu XXX žalobkyně z koně nedošlo v důsledku nějaké nepředvídatelné reakce koně na pohyb či zvuk dronu, ale že k němu došlo proto, že XXX žalobkyně se při přeskoku překážky neudržela v sedla a spadla, pak takové tvrzení považuje odvolací soud za nedostatečné, resp. nezpůsobilé považovat je za možné naplnění druhého z liberačních důvodů. Je třeba především v této souvislosti připomenout, že ke smrtelnému úrazu XXX žalobkyně nedošlo jenom proto, že by se neudržela při přeskoku jedné z překážek v sedle a spadla, ale především proto, že v návaznosti právě na pád z koně se dostala pod kopyta tohoto koně a tento kůň ji pošlapal se smrtelnými následky. Odvolací soud rovněž neakceptuje názor žalované o tom, že pád XXX žalobkyně při překonávání překážky musel být jen její chybou a že přítomnost dronu na místě na tom nemohla nic změnit. V této souvislosti odvolací soud opakuje, že z průběhu dokazování není zřejmá bezprostřední příčina pádu XXX žalobkyně, není ani zřejmý přesný průběh tohoto pádu, zda se

XXX žalobkyně zachytila ve třmení (jak o tom vypovídal svědek XXX a sama žalobkyně), případně, zda a jak dlouho se XXX žalobkyně ve snaze udržet se v sedle držela uzdy, a zda lze v této souvislosti vyhodnotit, že to či ono přispělo ke vzniku nehodového děje, či k navýšení rozsahu způsobené škody. Jistě k pádu nedošlo proto, že by se jezdce v rozporu s pokynem držela otěží, jak se snažila tvrdit žalovaná ještě před rozhodnutím odvolacího soudu. Podstatným je, že stále v této souvislosti zůstává nevyvrácená možnost, že k pádu XXX žalobkyně došlo v reakci koně na nějaký vnější podnět v podobě letícího dronu.

26. Odvolací soud tedy i ve vztahu k druhého z možných liberačních důvodů konstatuje, že se žalované nepodařilo poskytnout takové tvrzení a toto následně prokázat, prostřednictvím kterého by se žalované podařilo vyvinut se z její objektivní odpovědnosti za škodu způsobenou zvířetem ve smyslu ust. § 2933 a § 2934 o.z. v návaznosti na ust. § 2959 o.z.
27. Pokud soud prvního stupně výši nemajetkové peněžité náhrady podle § 2959 o.z. krátil o jednu třetinu na základě závěru o možném dílčím pochybení XXX žalobkyně v souvislosti s nedostatečným bezpečnostním vybavením v podobě bezpečnostní vesty, pak odvolací soud připomíná, že použití bezpečnostní vesty bylo doporučeno jako výhoda (srov. pokyny na č.l. 8 spisu), před jízdou toto vybavení nebylo ze strany žalované jako pořadatele kontrolováno a vyžadováno, ale je třeba připustit, že by takové vybavení mohlo přispět k možným menším následkům, byť to v tuto chvíli a s ohledem na nedostatek dalších tvrzení zůstává pouhou spekulací. Totéž lze říci i ve vztahu k argumentaci žalované, že se XXX žalobkyně před pádem z koně v rozporu s pokyny držela otěže, ačkoliv se jich měla pustit. Je pravdou, že v tomto směru svědek XXX při svém prvním výslechu potvrdil takovou instrukci směrem k účastníkům daného lotu a následně svědkyně XXX a posléze i svědek XXX vypověděli, že se XXX žalobkyně při pádu skutečně držela otěží. Protože ale neexistuje žádný obrazový záznam z nehodového děje, svědci se v popisu konkrétní události rozcházejí, někteří skutečně potvrzují, že se XXX žalobkyně držela otěží ještě v době pádu, resp. po pádu z koně, oproti tomu někteří, jako svědek XXX či žalobkyně, popisují, že XXX žalobkyně zůstala viset ve třmenech, není zcela zřejmé, jak konkrétně k události došlo, zda se skutečně XXX žalobkyně uzdy držela, jak dlouho, zda měla objektivní možnost jí vůbec pustit, případně, zda se nedostala pod kopyta koně v souvislosti se zachycením se do třmenů. Navíc, jak všichni svědci popisovali, šlo o velmi krátký časový okamžik, k jejímuž vyhodnocení neměl soud prvního stupně, ale ani odvolací soud dostatečné informace. Pokud soud prvního stupně i na těchto momentech založil úvahu o možné spoluodpovědnosti na nehodovém ději, případně k rozšíření vzniku škody podle § 2918 o.z., odvolací soud neshledává důvody, pro které by se od těchto názorů soudu prvního stupně mohl odchýlit, zvláště, pokud ve vztahu k tomuto, zejména žalobkyně žádné námítky nevznášela a akceptovala je.
28. Pokud šlo o závěry soudu prvního stupně stran konkrétní příslušné peněžité náhrady podle § 2951 odst. 2 ve spojení s § 2959 o.z., považuje odvolací soud tyto závěry za podrobně vysvětlené, odpovídající právní úpravě a zejména judikatuře Nejvyššího soudu prezentované ve stěžejním rozhodnutí Nejvyššího soudu 25 Cdo 894/2018, uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 85 ročníku 2019. Okresní soud ve svém rozhodnutí náležitě odůvodnil použití konkrétních rozhodujících okolností poměřených s jinými srovnatelnými případy a jeho konečnou úvahu o odpovídající částce finanční náhrady nemajetkové újmy v rozsahu částky 600 000 Kč považuje za akceptovatelnou. Protože odvolací soud k těmto úvahám nemá, co by doplnil, a ani ve vztahu k těmto úvahám nejsou vznášeny konkrétní námítky, pak odvolací soud pro stručnost na tyto úvahy zcela odkazuje a z nich pro své konečné rozhodnutí nakonec také vycházel. Jestliže z částky 600 000 Kč při akceptaci okolností, které lze přičítat primárně poškozené – matce žalobkyně podle § 2918 o.z. náhradovou povinnost snížil o jednu třetinu, pak i takovou úvahu odvolací soud akceptuje a nemá důvod ji jakkoliv měnit. Pokud tedy soud prvního stupně nakonec žalobkyni přiznal částku 400 000 Kč spolu s úroky z prodlení za dobu, kdy žalovaná neplnila na základě výzvy žalobkyně obsažené v žalobě, pak z tohoto pohledu odvolací soud považuje toto

rozhodnutí za správné a jako takové je také podle § 219 o.s.ř. potvrdil. To se vztahuje i na závislé výroky o nákladech řízení státu a o poplatkové povinnosti.

29. V souvislosti s přezkumem rozhodnutí soudu prvního stupně nákladech řízení koriguje odvolací soud dříve vyslovené názory o způsobu stanovení tarifní hodnoty pro účely výpočtu odměny advokáta v řízení náhrady při ublížení na zdraví a při usmrcení vyjádřené v předchozím rozsudku z 20. 6. 2023, č. j. 23 Co 77/2023-346. Tehdy odvolací soud odkazoval na rozhodnutí Nejvyššího soudu 30 Cdo 3378/2013 a 25 Cdo 2060/2020 a stanovil tarifní hodnotu pro účely vyčíslení odměny advokáta žalobkyně za zastupování s odkazem na ust. § 9 odst. 4 písm. a/ vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, v platném znění. Nicméně v mezidobí došlo ke korekci, a to zejména vlivem zásahu Ústavního soudu, proto odvolací soud změnil svůj náhled na stanovení tarifní hodnoty a vyhází z toho, že je třeba odměnu advokáta stanovit z tarifní hodnoty podle § 8 odst. 1 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, přičemž odměnu advokáta je třeba vypočítat podle § 8 odst. 1 advokátního tarifu z přisouzené částky (srov. bod 25 nálezu ze dne 7. 8. 2024, sp. zn. I. ÚS 3362/22). Uvedené přitom platí pouze pro úkony advokáta do konce roku 2024. S účinností od 1.1.2025 byl ale advokátní tarif uveřejněný ve vyhlášce č. 177/1996 Sb. novelizován vyhláškou č. 258/2024 Sb., v tom směru, že v případě peněžitého plnění při uplatňování nároku z osobnostních práv vychází z tarifní hodnoty 500 000 Kč. To ve výsledku znamená, že za 20 úkonů právní služby advokáta žalobkyně do konce roku 2024 náleží odměna za 20 úkonů po 9 900 Kč a od 1. 1. 2025 za 6 úkonů po 10 300 Kč, k tomu 20 paušálních náhrad hotových výdajů po 300 Kč podle § 13 odst. 1 a 4 advokátního tarifu před novelou, 6 paušálních náhrad hotových výdajů po 450 Kč podle advokátního tarifu po novele a náhrada cestovného ve výši 9.030 Kč, celkem tedy náhrada nákladů za řízení před soudem prvního stupně představuje částku 277 530 Kč. Tato náhrada byla uložena k úhradě žalované a vedlejšího účastníka na její straně společně a nerozdílně v třídní lhůtě splatnosti k rukám advokáta žalobkyně podle § 149 odst. 1 o.s.ř. S ohledem na procesní úspěch žalobkyně i v odvolacím řízení jí náleží právo na náhradu nákladů i za tuto fázi řízení, a to za 2 úkony právní služby po 10 300 Kč, 2 paušální náhrady hotových výdajů po 450 Kč a cestovné ve výši 482 Kč. Celkem 21 982 Kč. Splatnost je opětovně k rukám advokáta žalobkyně podle § 149 odst. 1 o.s.ř., to vše v třídní lhůtě splatnosti podle § 160 odst. 1 o.s.ř.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není odvolání přípustné.

Dovolání lze podat, jestliže napadené rozhodnutí záviselo na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu, nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně, anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak. V takovém případě je třeba dovolání podat k Nejvyššímu soudu ČR ve lhůtě dvou měsíců od doručení tohoto rozsudku, a to u soudu, který rozhodoval v prvním stupni.

Pardubice 2. prosince 2025

Mgr. Jan Ducháček v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Ing. Šárka Rokytová.

USNESENÍ

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl předsedou senátu Mgr. Janem Ducháčkem ve věci

žalobkyně: **XXX**, narozená dne XXX
bytem XXX
zastoupená advokátem Mgr. Jiřím Pernicou
sídlem Zvěřinova 1277/11a, Brno

proti
žalované: **Národní hřebčín Kladruby nad Labem, státní příspěvková
organizace**, IČO 72048972
sídlem Kladruby nad Labem 1, Kladruby nad Labem
zastoupená advokátem Mgr. Jiřím Schüllerem, LL.M.
sídlem U Sluncové 666/12a, Praha 8

za účasti
vedlejší účastnice
na straně žalované: **Generali Česká pojišťovna a.s.**, IČO 45272956
sídlem Spálená 75/16, Praha 1

o náhradu nemajetkové újmy ve výši 1 000 000 Kč s příslušenstvím,
k odvolání žalované proti rozsudku Okresního soudu v Pardubicích z 29. 5. 2025,
č. j. 23 C 291/2018-445, opravným usnesením,

takto:

Rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích z 2. 12. 2025,
č. j. 23 Co 263/2025-485, se v jeho záhlaví opravuje tak, že nejde o usnesení, ale o rozsudek.

Odůvodnění:

- Poté, co Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích jako soud odvolací projednal odvolání žalované, přezkoumal rozsudek Okresního soudu v Pardubicích z 29. 5. 2025, č. j. 23 C 291/2018-445, vyhlásil dne 2. 12. 2025 rozsudek, jímž rozsudek okresního soudu v odvoláním napadených výrocích pod body I, IV, V a VI potvrdil a dále rozhodl o nákladech řízení.
- Písemné vyhotovení uvedeného rozsudku však obsahuje nesprávnost označení formy rozhodnutí spočívající v tom, že oproti správně vyhlášenému rozhodnutí ve formě rozsudku, toto rozhodnutí bylo nesprávně označeno jako usnesení, a takto také toto rozhodnutí bylo rozesláno účastníkům. Jde přitom, s ohledem na správně vyhlášenou formu rozsudku (srov. s protokolem o vyhlášení rozsudku z 2. 12. 2025 na č.l. 482-483), o nesprávnost zjevnou. Tuto zjevnou nesprávnost předseda senátu postupem podle § 164 o.s.ř. tímto usnesením opravil. Toto opravné usnesení bude doručeno účastníkům společně se správným vyhotovením rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

Pardubice 18. února 2026

Mgr. Jan Ducháček v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Kamila Jermářová.